Яшасин Биринчи Май!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

5-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 88 (1092)
1 МАЙ ПАЙШАНБА 1958 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

Марксизм-Ленинизм байроғи остида, Коммунистик партия раҳбарлигида коммунизм ғалабаси сари, олға!

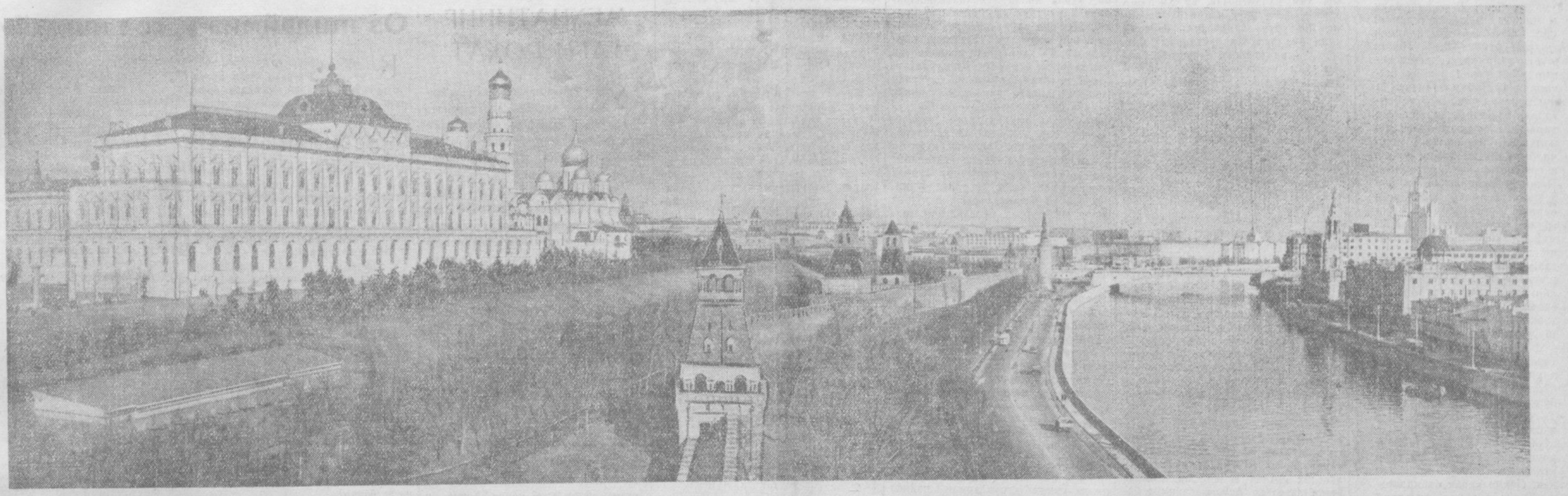

ЖОНАЖОН ВАТАНИМИЗ ПОЙТАХТИ — УЛУҒ МОСКВА

Баҳор, меҳнат ва тинчлик байрами

Баҳор байрамингиз муборак азиз дўстлар, биродарлар!

Бугун 1 Май — баҳор, ижодий меҳнат ва тинчлик байрами, бутун дунё меҳнаткашларининг халқаро бирдамлиги ва барча мамлакатлар ишчиларининг қардошлик куни. Бу улуғ кунда тинчлик, демократия ва социализмнинг жанговар кучлари кўрикдан ўтади, пролетар интернационализмининг қудратли кучи яна бир марта намойиш қилинади. Ер куррасидаги юз миллионларча яхши ниятли софдил кишилар бугун яна буюк ишонч ва зўр мамнуният билан ўз тилларида қуйидаги оташин сўзларни қайта-қайта такрорлайдилар:

— Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

— Халқаро пролетариатнинг жанговар бирдамлиги — социализм ишининг енгилмаслик гаровидир! Пролетар интернационализми байроғини баланд кўтарайлик!

Биринчи маёвкадан буён 68 йил ўтди. Бу давр мобайнида халқаро ишчилар ҳаракати ўсиб, жаҳондаги энг қудратли ҳаракатга, манфур капитал дунёсини ларзага келтирувчи буюк кучга айланди, қарийб бир миллиардга яқин аҳолини бирлаштирган қудратли социализм лагери вужудга келди, жаҳон социалистик системаси қарор топди.

— Яшасин тинчлик ва халқлар хавфсизлигининг мустаҳкам таянчи — қудратли социалистик лагерь! Социалистик мамлакатлар халқларининг улуғ ҳамкорлиги мустаҳкамлансин ва яшнасин!

Жаҳон меҳнаткашлари 1 Май байрамини замонамизнинг энг оммавий ва энг тараққийпарвар ҳаракатларидан бири бўлган тинчлик тарафдорлари ҳаракати тобора кенгайиб, мустаҳкамланиб бораётган, буюк тинчлик ишини қаттиқ туриб ҳимоя қилиш ва халқларнинг хавф-хатарсиз яшашини таъминлаш учун кураш ҳар қачонгидан ҳам кескин тус олган бир вазиятда нишонламоқдалар. Ҳарбий авантюраларнинг ташкилотчиларини жиловлаб қўйишдан иборат, инсониятни янгидан-янги сон-саноқсиз қурбонлар ва вайроналиклардан сақлаб қолишдан иборат олижаноб вазифадан руҳланган давлатлар ва халқлар империалистик реакциянинг қора кучларига, зўр бериб қуролланишдан ва агрессив урушлардан манфаатдор бўлган капиталистик монополияларга қарши турибдилар. Улар АҚШ ва Англия ҳукуматларидан атом ва водород қуроли синовларини дарҳол ҳамма жойда ва абадий тўхтатишни талаб қилмоқдалар. Бироқ бу талаб ҳозирча назар-эътиборга олинмаётир. Англия таъминот министрлиги яқинда Англия Тинч океан районида водород бомбасини яна портлатганлигини хабар қилди. Лекин империализм кучлари ҳар қандай янги жаҳон урушини очишга журъат этадиган бўлсалар, улар халқларнинг шундай зўр ғазаби ва қаршилигига дуч келадиларки, бу нарса бутун капиталистик системани узил-кесил ҳалокатга олиб келади.

Совет Иттифоқининг тинчлик учун, турли ижтимоий системаларга эга бўлган давлатларнинг бир вақтда тинч яшаши ва иқтисодий жиҳатдан мусобақа қилиши учун олиб бораётган курашини бутун илғор инсоният қўллаб-қувватламоқда. бизнинг тинчликсевар ташқи сиёсатимиз бутун дунё меҳнаткашларининг оташин муҳаббатини ўзига тортмоқда. Совет Иттифоқининг атом ва водород қуроли барча турларининг синовларини дунёда биринчи бўлиб тўхтатганлиги, тинчликни ва халқлар хавфсизлигини сақлаш сиёсатини қатъият билан амалга ошираётганлиги ва империалист агрессорларнинг жиноий планларини фош этаётганлиги эндиликда ҳаммага аён! Жаҳон меҳнаткашлари бизнинг мамлакатимизни инсоният баҳорининг тимсоли, илғор кишиликнинг умидбахш даргоҳи, ер юзидаги мазлум халқларнинг кўз қорачиғи, суянган тоғи ва ишонган боғи деб ғурур билан айтмоқдалар. Совет Иттифоқи улуғ Хитой Халқ Республикаси ва барча социалистик мамлакатлар билан биргаликда мустаҳкам ва барқарор тинчлик учун, инсониятни янги уруш хавфидан қутқариш учун курашнинг олдинги сафида бормоқда.

— Яшасин мамлакатимиз халқлари дўстлигининг қалъаси, бутун дунёда тинчликнинг тош-метиндек мустаҳкам таянчи — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи!

Тинч ижодий меҳнат билан машғул бўлган совет халқи ҳозир ўзининг бутун куч ва ғайратини КПСС XX съездининг тарихий қарорларини амалга оширишга, мамлакатимизда коммунизмнинг нурли биносини барпо этишдан иборат улуғвор ишга сафарбар этмоқда, миллионларнинг оммавий ҳаракатига айланиб кетган умумхалқ социалистик мусобақасини кенг авж олдириб, аҳоли жон бошига маҳсулот етиштириш жиҳатидан энг тараққий этган капиталистик мамлакатларига етиб олиш ва улардан ўзиб кетиш учун зўр ғайрат ва сабот билан кураш олиб бормоқда. Жонажон Коммунистик партиямиз халқимизнинг нақадар буюк ижодий кучларини рўёбга чиқарганлигини эндиликда бутун дунё кўриб турибди. Совет халқи ўзининг ленинчи Коммунистик партияси бошчилигида Ватанимизни тинчликсевар халқларга кураш ва ғалаба йўлини машъалдек ёритиб турган қудратли социалистик давлатга айлантирди, совет давлатининг ғалабалари билан бутун прогрессив инсоният фахрланмоқда.

Республикамиз, шу жумладан областимиз меҳнаткашлари бутун совет халқи каби 1 Май байрамини меҳнатда янги ғалабалар билан кутиб олмоқдалар. Саноат корхоналарида, қурилишларда, колхоз, совхоз ва МТСларда кенг миқёсда авж олиб кетган майолди социалистик мусобақаси ажойиб муваффақиятлар билан якунланмоқда. Редакциямизга ҳар куни апрель ойи планининг муддатидан илгари бажарилганлиги ҳақида қувончли хабарлар келиб турибди. Тошкент Совнархозига қарашли саноат корхоналарининг коллективлари 28 апрелда тўрт ойлик планни 103 процент қилиб бажардилар ва қўшимча равишда 60 миллион сўмлик маҳсулот бердилар. Бўстонлиқ районининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари 29 апрелда областда биринчи бўлиб чигит экишни тугалладилар. Экишни муваффақиятли тамомлаб, чигитни бир текис ундириб олиш учун курашаётган колхозлар, экиш планини бажаришда марраға яқинлашиб қолган районлар кун сайин кўпайиб бормоқда.

Маҳаллий партия, совет ташкилотларининг вазифаси — майолди социалистик мусобақаси илғорларининг тажрибасини кенг оммалаштириб, ишлаб чиқаришда умумий юксалишга эришишдан, маҳсулот ишлаб чиқаришни янада кўпайтиришдан иборат. Саноат ва қурилишда асосий эътиборни кўпроқ хилма-хил ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга, маҳсулот таннархини камайтиришга, давлат планини ҳамма кўрсаткичлар бўйича тўла ва ошириб бажаришга, қурилиш суръатини тезлаштириш ва сифатини яхшилашга қаратиш лозим. Қишлоқ хўжалигида шу кунлардаги энг муҳим вазифа экишни тезда тамомлаб, барча майдонлардаги чигитни текис ундириб олишдан ва ғўзанинг дастлабки парваришини ҳар тарафлама кучайтириб юборишдан иборат бўлмоғи керак.

КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати теварагига маҳкам жипслашган қаҳрамон совет халқи бундан буён ҳам ўзининг бутун куч ва ижодий ғайратини мамлакатимизда коммунистик жамият қуришдан иборат олижаноб ишга сафарбар этади, инсониятнинг порлоқ истиқболи — коммунизм ғалабаси сари комил ишонч билан олға боради.

— Яшасин коммунизм қураётган улуғ совет халқи!

— Яшасин коммунизм қуриш учун курашда совет халқининг буюк илҳомлантирувчи ва раҳбар кучи — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

СССР Мудофаа министрининг БУЙРУҒИ

1958 йил 1 май № 75 Москва шаҳри

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар!

Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар!

Совет халқи ва унинг жангчилари бутун меҳнаткашларнинг халқаро байрами — Биринчи Май кунини нишонлайдилар.

Бизнинг халқимиз Коммунистик партиянинг доно раҳбарлигида коммунизмнинг муҳташам биносини қуришда кун сайин янгидан-янги муваффақиятларга эришмоқда. Партия ва Совет ҳукумати социалистик халқ хўжалигимизни, фан ва маданиятни юксалтириш тўғрисида, халқнинг фаровонлигини тўхтовсиз ошириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилмоқдалар.

Совет Иттифоқи барча мамлакатларнинг халқлари қизғин маъқуллаётган тинчликсевар сиёсатни изчиллик билан амалга ошириб келмоқда. Аммо совет кишилари янги жаҳон уруши хавфини эътиборга олмай қололмайдилар ва шу сабабдан мамлакатимизнинг мудофаасини бутун чоралар билан мустаҳкамламоқдалар.

АҚШ ҳарбий қўмондонлиги водород бомбалари ортилган стратегик авиация самолётларини Совет Иттифоқи чегаралари томон кўп марта юборганлигини айтиб ўтиш кифоя қилади. Бу эса, биздан сергаклик ва хушёрлик билан кузатиб туришни ва ана шундай хавфни даф қилишга тамомила тайёр бўлиб туришни талаб этади.

Совет Қуролли Кучларининг жангчилари! Коммунизм қураётган совет кишиларининг меҳнатини хушёрлик билан қўриқлангиз! Қўлингизга бериб қўйилган қурол-яроғ ва ҳарбий техникани тинмай эгаллангиз, ўз ҳарбий маҳоратингизни такомиллаштирингиз, қўшинларнинг жанговар тайёргарлигини оширингиз.

Сизларни меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлиги байрами билан табриклайман ва қутлайман ҳамда ҳарбий ва сиёсий тайёргарликда муваффақиятлар тилайман!

Байрамни нишонлаш учун **буюраман:**

Бугун, 1 Майда Ватанимизнинг пойтахти Москвада, иттифоқчи республикаларнинг пойтахтларида ва қаҳрамон шаҳарлар — Ленинградда, Сталинградда, Севастополда ва Одессада тўплардан бир йўла йигирма марта ўқ узиб салют берилсин.

Яшасин қудратли социалистик давлатимиз!

Улуғ совет халқига ва унинг шавкатли Қуролли Кучларига шон—шарафлар бўлсин!

Яшасин коммунизм қуриш учун курашда совет халқининг илҳомлантирувчи ва ташкил этувчи кучи — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

СССР Мудофаа Министри Совет Иттифоқи Маршали
Р. МАЛИНОВСКИЙ.

УЙҒУН

БАЙРАМ ШОДЛИГИ

Гулга кўмиб гўзал боғларни
Ватан бўйлаб кезади баҳор,
Юракларда байрам севинчи,
Тинчлик завқи, меҳнат шавқи бор.

Кучимиз кўп, қудратимиз зўр,
Мағрур боқар оламга кўзлар.
Кучимиздан дарак беради,
Гулистонга айланган бўзлар.

Исбот этар қудратимизни
Биз яратган юлдузлар, ойлар,
Бир йилдаёқ, меҳнатимиздан,
Зўр шаҳарга айланган жойлар.

Илмимизнинг фахри эмасми
Кўкда учган азамат «ТУ»лар?
Нурга чулғаб бахтли ўлкани,
Қўшиқ айтиб оқади сувлар.

Гўдакларнинг табассумида
Акс этади байрам шодлиги.
Қувонтирар Ватанимизнинг
Гўзаллиги ва ободлиги...

Донг чиқардик шонли меҳнатда,
Тенгимиз йўқ ижод бобида.
Таърифимиз тугал битилган
Чаманларнинг гул китобида.

Япроқларда, сувларда ўйнар
Қуёш сочган шуълалар, зарлар,
Чарх урилиб мусаффо кўкда,
Майни қутлар оқ кабутарлар.

Еру-осмон байрам тусида
Жозибали кўринар ҳарёқ,
Ҳатто ер ҳам байрамни қутлаб
Лолалардан кўтармиш байроқ.

Ясангандай худди байрамга
Жамолини очади ерлар.
Майдонлардан ўтади мағрур
Меҳнатда шон қозонган эрлар.

«Жамилалар ёнмасин ўтда!
Нонга тўйсин ғарбдаги очлар!
Кесилмасин болалар боши!
Юлинмасин мотамда сочлар!

Тинчлик бўлсин жаҳоннинг кўрки!
Йўл бермаймиз урушга зинҳор!» —
Дейди халқлар. Кезар жаҳонда —
Тинчлик, байрам ва гўзал баҳор!

БИРЛАШГАН АРАБ РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ЖАМОЛ АБДИЛ НОСИРНИНГ МОСКВАДА БЎЛИШИ

Бирлашган Араб Республикасининг президенти Жамол Абдил Носир Москвага келган куни, 29 апрелда В. И. Ленин ва И. В. Сталин мавзолейига борди ва гулчамбар қўйди. Мавзолейга Носир билан бирга унинг ҳамроҳлари ҳам бордилар.

Қизил майдонда бўлган москваликлар Бирлашган Араб Республикасининг вакилларини самимий табрикладилар.

Жамол Абдил Носир шу куни Кремлда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов ҳузурида бўлди. Визит вақтида К. Е. Ворошилов билан президент Носир ўртасида суҳбат бўлди. Бу суҳбат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

Сўнгра президент Носир СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев ҳузурига борди. Визит вақтида Н. С. Хрушчев билан президент Носир ўртасида суҳбат бўлди. Суҳбат дўстона, самимий вазиятда ўтди.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов 29 апрелда Кремлда Бирлашган Араб Республикасининг президенти Жамол Абдил Носир шарафига зиёфат берди. Зиёфат самимий ва дўстона вазиятда ўтди.

Лихачев номидаги Москва автомобиль заводининг ишчилари, инженерлари, техниклари ва хизматчилари 29 апрель кечқурун Бирлашган Араб Республикасининг президенти Жамол Абдил Носирни самимият билан кутиб олдилар.

Завод бошқармасида қисқа суҳбат бўлди. Корхона директори А. Г. Крилов меҳмонларни совет автомобилсозлигининг ривожланиш тарихи билан таништириб, завод чиқараётган маҳсулотлар тўғрисида маълумотлар келтирди. У айтдики, автомобилсозлар ўз корхонасида дўст араб халқи вакилларини кўриш билан бахтиёрдирлар.

Суҳбатдан кейин президент Носир ва унинг ҳамроҳлари корхонани кўздан кечирдилар.

Жамол Абдил Носир корхонадан кетаётиб, меҳмондўстлик кўрсатганликлари учун завод ходимларига миннатдорчилик билдирди. (ТАСС).

Бирлашган Араб Республикаси Президенти Жамол Абдил Носир совет раҳбарлари билан суҳбат қилди

СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг таклифига мувофиқ, Москвада меҳмон бўлиб турган Бирлашган Араб Республикаси Президенти Жамол Абдил Носир 30 апрелда Кремлда совет раҳбарлари билан учрашиб суҳбат қилди.

Суҳбатда Бирлашган Араб Республикаси Президенти билан бирга вице-президент Абдил Латиф Маҳмуд Албағдодий, вице-президент Акрам Алхауроний, Бирлашган Араб Республикасининг Министрлари ва бошқа расмий кишилар қатнашдилар.

Дўстона вазиятда ва тамомила ҳамжиҳатлик руҳида ўтган суҳбат вақтида Бирлашган Араб Республикаси билан Совет Иттифоқи ўртасидаги муносабатларни янада ривожлантириш масалалари юзасидан, шунингдек ҳозирги халқаро аҳволга доир баъзи масалалар юзасидан ҳар томонлама фикр олишилди.

ИЛҒОР ШАҲАРЛАР ВА РАЙОНЛАРГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚ БЕРИЛДИ

Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг бюроси, область ижроия комитети ва касаба союз область совети шаҳарлараро ва Тошкент шаҳридаги районлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг натижаларини кўриб чиқиб, ғолиб чиққан шаҳарлар ва районларга кўчма Қизил байроқлар бериш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Шаҳарлараро мусобақада биринчиликни олган Чирчиқ шаҳри саноатчиларига область партия ва ижроия комитетларининг ҳамда касаба союз область советининг кўчма Қизил байроғини ва дипломини беришга қарор қилинди. Тошкент Марказий районига мусобақада иккинчи ўринни эгаллаганлиги учун Фахрий ёрлиқ берилди.

Олмалиқ шаҳар саноат корхоналари 1957 йилнинг бошидан охиригача шаҳарлар ўртасидаги мусобақада доим биринчи ўринда келганликларини ва ҳозир ҳам илғорликни қўлдан бермаётганликларини ҳисобга олиб, область партия ва ижроия комитетларининг ҳамда касаба союз область советининг шаҳарлараро кўчма Қизил байроғини бу шаҳарда доимий қолдиришга қарор қилинди.

* * *

Областимиз ва Тошкент шаҳридаги қурилиш, монтаж трестлари ва бошқармалари ўртасидаги социалистик мусобақанинг биринчи квартал натижалари якунланди. Область партия комитетининг бюроси, область ижроия комтиети ва касаба союз область совети социалистик мусобақада биринчи ўринни олган «Главташкентстрой»нинг 159-қурилиш трестига кўчма Қизил байроқ беришга қарор қилдилар. Бу байроқ «Ўзбекшаҳстрой» трестидан олиб берилади. Шунингдек, «Алмаликсвинецстрой» трестининг 1-қурилиш бошқармасига ҳам кўчма Қизил байроқ бериладиган бўлди.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ РАИСИНИНГ БИРИНЧИ ЎРИНБОСАРИ А. И. МИКОЯН МОСКВАГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. И. Микоян 29 апрелда Москвага қайтиб келди. У ГФР билан СССР ўртасида савдо-иқтисодий масалалар бўйича битимлар ва консуллик шартномасини имзолаш учун ГФРга борган эди. А. И. Микоян қайтиши вақтида ГДР ҳукуматининг таклифи билан Германия Демократик Республикасида бўлди.

А. И. Микоян билан бирга унинг сафардаги ҳамроҳлари ҳам қайтиб келдилар. (ТАСС).

МУСОБАҚА ИЛҒОРИГА МУКОФОТ

СССР Граждан Ҳаво флоти бош бошқармаси ва Авиация ходимлари касаба союзи Марказий Комитети 1 кварталдаги социалистик мусобақа якунларини кўриб чиқиб, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроғи ва биринчи пул мукофотини Граждан Ҳаво флоти Ўзбекистон территориал бошқармасига беришга қарор қилди.

ТАРИХИЙ МАЁВКАЛАР

Мен, кекса бир большевик сифатида революцияга қадар Тошкентда ва унинг атрофида ўтказиладиган маёвкалар ҳақида бир-икки оғиз сўзлаб бермоқчиман. Биз большевиклар чор самодержавиесининг оғир истибдодига қарамасдан, полиция ва жандармларнинг тинтувига қарамасдан, жаҳон меҳнаткашларининг бирдамлик куни — 1 Май байрамини нишонлар эдик. Ўша кезларда очиқдан-очиқ намойишлар ўтказиш, гўзал баҳор байрамини кўнгилни яйратиб қарши олиш ҳуқуқидан маҳрум эдик.

1916 йилнинг баҳори. Биринчи жаҳон уруши авжига чиққан пайт. Чор ҳукумати мамлакат меҳнаткашларини энг элементар ҳуқуқлардан маҳрум этиб қўйган. Лекин шунга қарамай, Тошкент темир йўли мастерскойи ишчилари 1 Майни тантанали нишонлаш учун зўр тайёргарлик кўришмоқда эди. Бу ҳаракатга Туркистондаги революцион курашларга бошчилик қилган ҳамда унинг актив иштирокчилари бўлган Першин, Рубцов, Ляпин, Татушкин ва бошқалар раҳбарлик қилдилар. Биз, бир группа большевиклар 1 Май муносабати билан ўтказилиши лозим бўлган митингнинг ташкилий масалалари билан шуғулландик. Бошқа ўртоқлар эса турли чақириқлар ва мурожаатлар ёзиб, листовкалар тарқатиш билан шуғулландилар.

1 Май куни эрталаб мастерской ишчилари ўз оилалари билан группа-группа бўлишиб Тезиков боғи томон йўл олдилар. Капиталист Тезиковнинг боғини жандармлар ва полициячилар қўриқламас эдилар, шунинг учун ҳам маёвкани шу ерда ўтказишга қарор қилинган эди. Лекин казак отрядларининг минут сайин бостириб келиши мумкин эди. Шу сабабли ўспирин болалардан бир группасини кўча бошига чиқариб, соқчи қилиб қўйдик. Митингни бошлашга ҳам улгурмаган эдикки, «соқчиларимиз» ҳуштак чалишиб, казакларнинг бостириб келаётганлигини билдиришди. Бир зумда тўпланган ишчилар бола-чақалари ўтирган жойга бориб, ҳеч нарсани билмаган кишидек турабердилар. Казакларнинг бошлиғи одати бўйича:

— Тарқалинглар, бу қандай йиғилиш?! — деб овози борича бўғилди. Ишчилардан бири:

— Дам олиб ўтирибмиз, жаноб офицер, — деди секин.

— Сенлар менга ўргатмаларинг, ҳой-ноҳой бу ерга мажлис ўтказгани келгансанлар. Мени алдаёлмайсанлар, тарқалинг!..

Казаклар зўрлик билан бизни тарқатиб юборишди. Лекин ўша куни биз босқинчилик урушини тўхтатиш, чоризмга қарши кураш шиори остида ўтказишни мўлжаллаган митингимизни чала қолдирмадик. Уни бошқа ерда ташкил этдик...

Ўтмишда ишчилар 1 Май байрамини ана шундай оғир аҳволда нишонлар эдилар.

Т. А. ПАРШИН,
Октябрь революцияси номли паровоз-вагон ремонт заводи темирчилик цехининг слесари.

ХУШ ХАБАРЛАР

ОҲАНГАРОН «Узбекшахтострой» тресги коллективи байрамолди социалистик мусобақасида катта муваффақиятни қўлга киритди. Май арафасида айланма канал қурилиши тугалланди ва шўх Оҳангарон дарёси янги йўлдан оқа бошлади. 5,5 километр узунликдаги бу каналнинг тагига ва ёнбағирларига 63 минг кубометрдан ортиқ бетон ётқазилди.

Еростн газ станциясининг ишчи ва хизматчилари кеча ярим йиллик топшириқни бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар.

ЧИРЧИҚ. «Чирчиксельмаш» заводиннинг директори ўртоқ Белов кеча телефон орқали завод коллективининг 4 ойлик пландан ташқари 30 апрелгача 7 миллион сўмликдан кўпроқ қишлоқ хўжалик машиналари ва запас қисмлар ишлаб чиқарганини хабар қилди.

«Электромаш» заводининг ишчилари ўтган 4 ойда Новосибирскдаги 2-ТЭЦга, Тбилиси, Жалолобод, Янгиер ва Сирдарёда қурилаётган электростанциялар ва бошқа иншоотлар учун пландан ташқари 600 тадан кўп трансформатор, электрошчит, комплекс тақсимлаш ускуналари ва кўчма подстанциялар юборди.

Шаҳар саноат комбинати, «Узбекхиммаш» заводи, тикувчилик ва пойафзал фабрикаларида ҳам 4 ойлик план муддатидан олдин бажарилди. Пойафзалчилар белгилангани дан 5500 жуфт кўп оёқ кийими ишлаб чиқардилар.

Баҳор байрами, дўстлик байрами

Кўркам май, гўзал май... Жаҳондаги барча меҳнаткашлар, миллион-миллион софдил кишилар Биринчи Майни баҳор байрами, дўстлик, ҳамкорлик байрами қилиб бечиз танламаганлар. Ахир, қиш ўз ўрнини баҳорга бўшатиб бериб, май офтоби бепоён еримизга саҳийлик билан нур соча бошлаши, табиат қиш уйқусидан уйғониб жонланиши, далалар, боғ-роғлар ям-яшил либос кийиб ясаниши, дарё ва ариқлар шўх куйлаб ўйноқлаб оқиши билан кўнгиллар қувнайди, яйрайди...

Шу гўзал гул байрами, шу ажойиб дўстлик байрами қалбимиздаги қардошлик ва бирдамлик ҳисларини, Улуғ Октябрь, буюк Ленин идеялари туғдирган энг олижаноб, энг нозиб, энг қудратли дўстлик ҳисларини яна ҳам кучайтиради, бу ҳисларга янги қувват, янги илҳом бағишлайди. Шу улуғ ҳамкорлик байрами куни биз халқлар дўстлиги, ҳамкорлиги, қардошлиги байроғини тағин ҳам баландроқ кўтариб намойишга чиқамиз, тўй-тантана қиламиз.

Дўстлик, қардошлик! Бу сўзлар қўшиқдай ёқимли жаранглайди, қанот боғлаб парвоз қилади, кўнгилдан-кўнгилга қўнади. Юракнинг нозик ерларидан ўзига мустаҳкам ўрин олади. Бу сўзлар ҳар бир соф қалб ва ундаги олижаноб интилишларни бир-бирига пайванд қилади, бириктиради. Кўнгил-кўнгилдан сув ичади, дейди донишманд халқимиз. Бу жуда ҳақ гап. Дўстлик ҳислари фақат битта—яккаю-ягона йўлни, кўнгилдан кўнгилга борадиган йўлни билади. Бу йўл эса энг яхши йўл, ишончли йўлдир. Кўнгли кўнглига боғланиб, бириккан, дўст, биродар бўлган кишилар, халқлар, миллатлар ҳар қандай қийинчиликларни сабот билан енгишга, мушкулларни осон қилишга, зўр қаҳрамонликлар кўрсатишга, мўъжизалар яратишга қодир бўладилар. Бу йўл партия йўли, Ленин йўли—халқлар дўстлиги йўлидир.

Халқларимизнинг ленинча дўстлиги кишиларимизнинг ажойиб меҳнат самараларида намоён бўлмоқда. Бу дўстлик янгича шароитларда ишлаётган завод ва фабрикаларимиз бетиним чиқариб турган миллиард-миллиард сўмлик маҳсулотларда, Олтой ва Қозоғистондаги саҳий қўриқ ерларда битган бўлиқ буғдой бошоқларида, ўтмишда гиёҳ ҳам унмаган Мирзачўлда қилинаётган қаҳрамонона ишларда кўриниб турибди. Космосга биринчи бўлиб парвоз қилган совет Ер сунъий йўлдошларини ракеталар эмас, бизнинг қудратли дўстлигимиз ўз қанотида олиб учди. Чунки шу ракеталар ҳам, ҳозир жаҳон бўйлаб кезиб, ҳаммани қойил қолдираётган реактив пассажир самолётларимиз ҳам дўстлигимиз самарасидир, дўстлик, биродарлик билан кучли бўлган совет тузумининг самарасидир.

Халқларимизнинг дўстлик, қардошликда қилган ижодий меҳнати мамлакатимизни бениҳоя бойитди, гуллатиб-яшнатди, уни қудратли социалистик давлатга айлантирди. Дўстлик барчамизни бахтиёр қилди, уй ва хонадонларимизга фаровонлик, нур ва шодлик олиб кирди. Совет давлатимизнинг бутун тарихи давомида катта қийинчиликлар, хавф-хатарлар, курашларда, бўрон ва ўтларда тобланиб чиниққан дўстлигимиз ана шунинг учун ҳам барчамизга ғоят азиздир. Биз уни кўз қорачўғидек асраймиз. Шу дўстлик мавжуд экан, яшар экан, бизга ҳеч ким—ички душманлар ҳам, ташқи душманлар ҳам қўрқинчли эмас!

Ўзбек халқи ўз қардоши тожик халқи билан биргаликда Сирдарёда қудратли гидроэлектростанция қуриб, уни «Халқлар дўстлиги» номи билан атади. Бу қурилишда 37 миллат фарзанди иштирок этди. Бундай дўстлик ва қардошликни ўзида мужассамлаштирган қурилишлар мамлакатимизда беҳад ва беҳисобдир.

Бизнинг ажойиб дўстлигимиз меҳр-муҳаббати мамлакатимиз чегараларидан ташқаридаги халқларнинг юрагидан ҳам жой олган. Дўстлигимизнинг улуғ жозиба кучи бу халқларни ўз оғушига тортди. Улуғ хитой халқи, Осиё ва Европадаги яна бир қанча мамлакатларнинг халқлари эски дунё муносабатларини, турли миллат меҳнаткашларининг ҳамкорлик қилишига тўсқинлик қилувчи капиталистик муносабатларни парчалаб, улоқтириб ташладилар, ўз ҳаётларини социалистик асосда қайта қурдилар. Бу мамлакатларда чинакам ҳамкорлик, дўстлик ғоялари тантана қилди. Жаҳоннинг қарийб бир миллиард аҳолисини ўз ичига олган улуғ дўстлик оиласи, социалистик мамлакатлар халқларининг қардошлик оиласи вужудга келди. Эндиликда, ўзбек хитойнинг уйида, хитой эса ўзбекнинг уйида азиз меҳмон, қозоқ ўз элида чехни, чех эса ўз ватанида қозоқни кўриш билан шод-хуррам бўлади. Бир миллиардли катта оила ягона, маъмур, тўкин-сочин дастурхон атрофида иноқ, ҳамжиҳат ва бир-бирига меҳрибондир.

Совет халқи энг илғор, революцион назария — марксизм-ленинизм назарияси, пролетар интернационализми, халқлар дўстлиги идеологияси билан қуролланганлир. Пролетар интернационализми ғоялари жамиятни янги дунёга, кишини киши эксплуатация қилмайдиган, халқларнинг моддий ва маънавий кучлари барқ уриб ўсадиган социализм ва коммунизм дунёсига олиб боради. Социализм ва коммунизм эса халқлар дўстлиги, қардошлиги дунёсидир.

Аммо яна бошқа бир дунё, инсонни ва унинг ҳуқуқларини поймол қиладиган, кишиларнинг маънавий кучларини, қобилиятини, талантини бўғиб қўядиган капитализм дунёси борки, бу дунё халқларни бирлаштирмайди, балки уларни бир-биридан ажратади, миллатларни бир-бирига гиж-гижлайди, «одам-одамга бўри» деб кишилар, миллатлар ўртасига ўзаро душманлик уруғларини сочади. Капитализм кишиларни талончиликка ўргатади, каллакесарларга, ўғриларга, қотилларга ҳомийлик қилади. Фақат 1956 йилнинг ўзидагина АҚШда 2756 минг марта катта жиноят содир бўлганлиги фикримизнинг исботидир. Шунингдек, француз мустамлакачилари Жазоирда араб халқининг қонини тўкмоқда. Унинг бошига не-не кулфатлар солмоқда. Француз босқинчи қўшинлари шу йил февраль ойининг ўзидагина 3700 дан кўпроқ Жазоир ватанпарварини қириб ташладилар.

Душманчилик ва уруш, қирғин ва босқинчилик, очлик ва яланғочлик, ишсизлик ва қашшоқлик капитализмнинг доимий йўлдошларидир. «Франс обсерватэр» деган француз журналининг ёзишига қараганда, капиталистик оламда ҳар йили ўлаётган 60 миллион кишидан 30-40 миллиони очлик ва тўйиб овқат емасликдан ҳалок бўлаётир. АҚШ «гуллаб-яшнаётган мамлакат» деб бир вақтлар тўқилган афсона эндиликда чиппакка чиқди. Буни ҳатто америкаликларнинг ўзлари ҳам тан олмоқдалар. Америкалик экономист Руттенберг касаба союзларининг фавқулодда конференциясида ҳасрат ва алам билан сўзлаб: «Америка Қўшма Штатлари ҳозирги вақтда қашшоқлик мамлакати эканлигини эътироф этишимиз лозим» деб айтди. АҚШда ҳозирги вақтда 6 миллионга яқин ишсиз ва ярим ишсиз бор. Бундан бир неча йил бурун бошланган иқтисодий кризис капиталистик оламни, айниқса АҚШни ўз исканжасига тобора қаттиқроқ олмоқда. Капиталист корчалонлар ҳар қанча уринмасинлар бу исканжадан чиқолмайдилар. Фактлар ана шундай. Бу фактлар капитализмга қарши даҳшатли айбномадир. Бу фактлар буржуа пропагандистлари томонидан «халқ капитализми» тўғрисида тўқилган афсонани тамомила рад қилади, капиталистик тузум ҳалокат ёқасига келиб қолганлигини кўрсатади.

Илмий коммунизмнинг асосчиси Карл Маркснинг «Тарихда тенги бўлмаган ана шу улуғ фактнинг ўзиёқ порлоқ келажакка умид туғдиради. Бу улуғ факт эски жамиятга, унинг иқтисодий қашшоқлиги ва сиёсий ақлсизлигига қарама-қарши ўлароқ, янги жамият туғилаётганини, бу жамиятнинг халқаро принципи—**тинчлик** бўлажагини, чунки халқларнинг ҳар бирида ҳам айни бир нарса—**меҳнат** ҳукмрон бўлажагини кўрсатмоқда» деган улуғ башорати бизнинг давримизда амалга ошмоқда.

Коммунистик партиямиз раҳбарлигида, улуғ рус халқи бошчилигида ягона ва иноқ оилага бирлашган, ўз дўстлиги ва қардошлиги билан қудратли бўлган СССР халқларининг тарихий тажрибаси капитализм оламидаги барча эзилган халқларни озодлик учун, дўстлик ва биродарлик, ҳамкорлик ва тенг ҳуқуқлилик, социализм ва демократия учун, мустаҳкам тинчлик учун курашга илҳомлантирмоқда. Ер юзидаги барча халқлар совет халқига, тўнғич социализм мамлакати халқига буюк ҳавас, зўр ифтихор билан қарамоқдалар, ундан ўрнак олмоқдалар, совет халқи босиб ўтган шонли йўлдан бориш лозимлигини тобора равшанроқ тушуниб олмоқдалар.

Совет халқи йўлидан бориш лозим— хулоса ана шундай. Янги тарихнинг, янги дунёнинг, бутун прогрессив инсониятнинг, бахт ва озодлик истаган меҳнаткашларнинг, дўстлик, қардошлик истаган халқларнинг хулосаси ана шундай!

Бугун баҳор байрами, дўстлик байрами...

Ҳаммаёқ гўзал, ҳаммаёқ кўркам. Табиат гулга бурканган. Фақат табиат эмас, ҳаётимиз ҳам гулга бурканган, куч қудратга тўлиб, яшнаган. Ҳаётимиз табиатга нисбатан беқиёс даражада гўзал, мисли йўқ даражада кўркам. Чунки шу табиатга сайқал берувчи, уни безатувчи бизнинг ўзимиз, бизнинг ҳаётимиздир. Шу ажойиб ҳаётимиз, истиқболимиз янада порлоқ, янада улуғвордир. Коммунистик эртамиз қуёшдек болқиб, равшан кўриниб турибди. Бу улуғ манзилга — коммунизмга бизни жонажон партиямиз, доно ва буюк Коммунистик партиямиз бошлаб бормоқда.

Йўлдош МУҚИМОВ.

Оҳангарон кўмир разрезининг кончилари ҳар куни Ватанимиз учун бир қанча эшелон кўмир қазиб бермоқдалар. **Суратларда:** 1. Оҳангарон кўмир разрезининг умумий кўриниши. 2. Экскаваторда платформага кўмир ортиш пайти.

В. Лейзерович фотолари, (ЎзТАГ фотохроникаси).

МЕҲНАТНИНГ ТАГИ РОҲАТ

Улуғ социалистик мамлакатимизда меҳнат аллақачонлар шон-шуҳрат, шараф ва қаҳрамонлик иши бўлиб қолган. Меҳнат қилган бизда қадрланади, давлатимиз томонидан тақдирланади.

Мамлакатимизнинг улуғ қонуни — СССР Конституциясида ҳар бир совет граждани меҳнат қилиш, дам олиш, қариган чоғда, шунингдек касал бўлган ёки меҳнатга яроқсиз бўлиб қолганида моддий таъминот олиш ҳуқуқига эга деб, олтин ҳарфлар билан ёзиб қўйилган. Шунга биноан жуда кўп гражданлар ўзларининг узоқ муддатли меҳнатларининг гаштини сурмоқдалар.

Биргина Марказий районда ҳозирнинг ўзида 10 мингга яқин ишчи ва хизматчи давлат томонидан моддий таъминот олиб турипти. Олтмиш ёшли И. Т. Алашников саноат корхоналарида 44 йил бетўхтов ишлаб, 1366 сўм миқдорида ўртача ойлик олиб келди. Ҳозир у пенсионер, ҳар ойига давлатдан 820 сўм миқдорида пенсия олиб турибди. Унинг укаси П. Т. Алашников эса 29 йил мобайнида қозончи бўлиб ишлади. У ҳам пенсионер, ўз меҳнатининг роҳатини сурмоқда. Давлат унга ҳар ойда 939 сўм миқдорида пенсия бериб турипти. Хадича Ахсанова, Александра Васильевна Коршун ўртоқлар узоқ йиллардан бери ёш авлодни, коммунизм қурувчи йигит ва қизларни тарбиялаб келмоқдалар. Давлатдан ойига 991—1200 сўм олаётган пенсиялари учун Коммунистик партия ва Совет ҳукуматидан чексиз миннатдорлар. Меҳнатнинг таги роҳат деб аслда шуни айтади-да! Биргина бизнинг районимиз бўйича шу йилнинг апрелида пенсионерларга 2 миллион 670 минг сўм пул берилди. Бу—меҳнат аҳилларн тўғрисида партия ва ҳукуматимиз қилаётган катта ғамхўрликнинг ёрқин далилидир.

С. ФИНКЕЛЬШТЕЙН,
Марказий район социал-таъминот бўлимининг мудири.

Оз ишлаймиз-у, соз ишлаймиз

Кўпдан бери кўринмай булут устида юрган қуёш бугун тоғ ортидан мўралаб, ҳаммага ором бахш этди. Тунги сменадан чиқиб келган шахтёрлар қўлларини пешонасига пана қилиб, қуёшга тикилишар ва соф ҳаводан тўйиб-тўйиб нафас олишарди.

— Қуёшни соғиниб қолибсанми? — деди шахта партия ташкилотининг секретари Ҳамза Қодиралиев эндигина лавадан чиқиб, роҳатланиб ҳордиқ чиқараётган навалоотбойчилар бригадасининг бошлиғи Бойлар Алиевга.

— Жудаям, — деди у ва Ҳамзанинг қўлтиғидаги газетага тикилиб сўради, — янгиликлар борми?

— Ҳа, бугун жуда катта ва қимматли янгилик бор.

Секретарь қўлтиғидаги газетани очиб кўрсатди. Бригадирнинг кўмир гарди босган юзида илиқ табассум пайдо бўлди.

— Ҳақиқатан ҳам киши дилини эритувчи хушхабар!

Алиев шодлигидан терисига сиғмасди. Ахир Партия ва Ҳукумат оғир саноатнинг бир қанча тармоқларида 7 ва 6 соатлик иш кунига ўтиш ҳақида қарор чиқарсаю, шодланмай бўладими?! Ҳаяжонланмай илож борми!

Сменадан чиққан шахтёрлар ўртасида ўз-ўзидан қизғин суҳбат бошланиб кетди. Ўз ҳаяжонларини, партия ва ҳукуматга миннатдорлик туйғуларини ифодалаш учун бири-биридан ошиқарди.

— Саккиз соат ўрнига олти соат ишласак, яна бу иш ҳақига таъсир қилмаса, бу чакана тантиликми! — деди новатор навалоотбойчи Алиев. Саккиз соатлик иш учун дунё ишчилари неча ўн йиллаб кураш олиб бордилар. Ҳозир ҳам капитал исканжасида яшаётган миллион-миллион ишчилар бу курашни давом эттирмоқдалар. АҚШ, Англия, Франция каби мамлакатларда ишчилар кўп ишлаб оз иш ҳақи олишса, бизлар оз ишлаб кўп иш ҳақи оламиз. Бундай ғамхўрликка миннатдор бўлибгина қолиш ярамайди, янада унумли ишлаш билан жавоб бериш керак. Агар бизлар ҳозирги нормани 6 соат ичида бажаришга эришсак, Партия ва Ҳукуматимиз ғамхўрлигига амалий иш билан жавоб берган бўламиз.

— 6 соатда 8 соатлик нормани бажара оласизларми? — сўради Қодиралиев.

— Бажаришимиз мумкин, — ишонч билан жавоб қайтарди бригадир. — Бунинг учун шахтёрга тўлиқ шароит яратиб берилиши лозим.

— Масалан?—аниқламоқчи бўлди секретарь.

— Мустаҳкамлаш материаллари ҳар бир лавага ўз вақтида ва етарли миқдорда етказиб турилиши, транспортёр ленталари тинмай, авариясиз ишлаб туриши лозим. Бизлар транспортёр ленталарини кўчириб ўрнатишда ҳам кўп вақтни иқтисод қилмоқдамиз. Агар битта транспортёрни кўчириб ўрнатиш учун 8 соат вақт талаб қилинса, бизлар уни 2,5 соатда бажариб, қолган вақт ичида қўшимча равишда ёқилғи қазиб чиқармоқдамиз.

Бойлар Алиев бошлиқ навалоотбойчилар бригадаси 9-шахтада илғор ўринлардан бирини эгаллаб келмоқда. Улар апрель ойи топшириғини 140 процентга етказиб бажардилар. Ана шундай азаматларнинг ҳалол ва баракали меҳнатлари туфайли шахтанинг 4 ойлик плани 24 апрелда бажарилди. Бойманов, Бойматов, Йўлдошев, Қосимов каби илғор наволоотбойчилар кунда икки нормадан бажариб, ҳозир июнь ойи ҳисобига кўмир қазимоқдалар.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг оғир саноатнинг бир қанча тармоқларидаги ишчилар ва хизматчиларни етти ва олти соатлик иш кунига ўтказиш ва уларга иш ҳақи тўлашни тартибга солиш тўғрисида чиқарган қарори Оҳангарон шахтёрларининг ҳам қувончига-қувонч, ғайратига-ғайрат қўшди. Улар бу ғамхўрликдан руҳланган ҳолда оз ишлаймиз, лекин тез ва соз ишлаймиз, деган аҳд билан кўмир қазиш суръатини кун сайин оширмоқдалар. Шахтёрлар сўнгги ҳафтанинг ўзида аввалги ўн кунликда қазилгандан кўра кўпроқ кўмир бердилар.

А. УБАЙДУЛЛАЕВ.

Қорасувликлар муваффақияти

Қорасув районининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари майолди социалистик мусобақасини кучайтириб, чорвачилик маҳсулотлари топшириш ярим йиллик давлат планини муддатидан илгари бажардилар.

Тўрт ой ичида давлатга 823 центнер гўшт, 3660 центнер сут ва 219 минг дона тухум топширилди.

Район меҳнаткашлари шу кунларда экиш кампаниясини муваффақиятли равишда ўтказиш учун курашмоқдалар.

ҚИЗИЛ РАНГ

Байрам наҳорида ҳислар ранг-баранг,
Ранглар жилвасидан қамашар кўзим.
Мени мафтун этган гўзал қизил ранг —
Ҳақида янграсин бу галги сўзим.

Бутун коинотда қизил ранг ҳоким:
Қизғалдоқлар қизил,
Байроқлар қизил.
Яққол, аён кўрар боққанда ҳар ким,
Шаҳарлар қизилдир,
Қишлоқлар қизил.

Илк бор бўса берган қиз ёноғидай
Шафақ ҳам қип-қизил,
Лолалар қизил, —
Қувноқ пионернинг бўйинбоғидай
Бепоён водилар,
Далалар қизил.

Биллур қадаҳларда майлар қирмизи,
Чўғдайдир келинлар устида либос.
Ёқутдир Кремль сўнмас юлдузи —
Ватан харитасин чеҳрасига мос.

Қанотли аланга янглиғ ҳар шиор,
Янги уфқларга дадил чорлайди.
Қизил рангга чексиз муҳаббатим бор,
Қалбим ҳам шу рангда жўшиб қайнайди.

Завқ-ла кузатаман яқин-йироқни,
Дилда тўлқинланар ёшлик ва кўклам.
Бизнинг коммунистик алвон байроқни
Кўтариб чиққандай бутун бир олам.

Жуманиёз ЖАББОРОВ.

ЯЙЛОВДА. В. Салов фотоси.

ЎТ-ЎЛАНЛАР ВОДИСИ

Шу кеча-кундузда Келес массивидаги яйловларга бир боринг-а. Мисилсиз кенг ва рангбаранг ўт-ўланлар водиси ястаниб ётибди. Атрофга жўшқин меҳр, руҳий енгиллик билан боқасан, ажойиб кечинмаларга берилган ҳолда, узоқ-узоқларга тикиласан. Ён-теваракдаги ҳамма нарса кўнгилни тўлқинлантирар, ҳисларни қўзғатар, дилга завқ бағишларди. Тоғ томондан эсиб турган қир шамоли хилма-хил гиёҳларнинг ёқимли ҳидларини димоққа келтириб уради, ана шунда кўнгилдаги ҳар қандай гард-губор ҳам тарқайди, кетади.

Ҳаво очиқ, осмон мусаффо. Фақат осмон гумбазининг у ер, бу еридагина кичик-кичик оқ булут парчалари сузиб юрибди. Олисда Алимтовнинг қорли чўққилари қуёш шуъласида ялтираб жимжима қиларди.

Давон оша борганимиз сари уфқ яна равшанроқ кўрина бошлади. Тепаликлардан бирида қозиқдай қаққайиб ўтирган калхат ўткунчиларга бепарвогина қараб қўйди, сўнгра қанотларини бир силкидию, ўлжа қидирибми, ер устида гир айланди. Сал нарироқда бир гала қушлар ер бағирлаб учиб ўтдида, ўзларини сойликка урди.

Шу зайилда паст-баланд қирлар, туя ўркач тепаликлардан ошиб, ҳамон илгарилаб бормоқдамиз.

— Қайси колхозники бўлсайкин, ҳу анови сойликда бир уюр йилқи ўтлаб юрибди. Семизликдан сағрини ялтирайди. Тойчоқларнинг шўхлик қилиб сакрашини қаранг-а.

Оқсойдан ўтгач, тик тепаликка дуч келдик. Машина шиддат билан юқорига кўтарилди, сўнгра нафасини ростлаб олгандай бир силкинди-да, яна йўлида давом этди. Кўз ўнгимизда қипқизил лолага бурканган яна бошқача гўзал манзара намоён бўлди.

— Буни қаранг, жуда ажойибку, — деди ҳамроҳлардан бири ҳаяжон ичида лолазордан кўз узолмай, — бепоён ватанимизнинг дашту-биёбонлари ҳам нақадар гўзал!

Машина Қурбонали яйловига олиб борадиган йўлга қайрилди. Яқин оралиқда чўпон овули кўринди. Ўнг томондаги ясси тепаликда эса бир чўпон йигит ўтлаб юрган қўй, қўзиларга қуш боқиш билан тикилиб турарди.

Тошкент районидаги Ленин номли колхознинг қўйлари боқилаётган Қурбонали яйловидаги чўпонлар овулидамиз. Кекса чўпон Адамтой отанинг олти қанотлик ўтовига қўндик. Кечки пайт, суҳбат қилиб ўтирибмиз. Ҳангома қизигандан-қизиб кетди. Ота, кўркамгина соқолини силкитиб, икки гапнинг бирида ўт яхши битганлигини, вақт ғаниматида бор куч билан хашакка зўр бериш кераклигини уқтирарди. У ўтларнинг номини санай кетди:

— Читр, нўхатак, коврак, қорабош, қўнғирбош йилдагидан яхши бўлди. Ўримга ажратилган ерларни молга оёқ ости қилинмай турилса, сал кунда отнинг қорнига тепади. Машиналаримиз юриб турса борми, уч-тўрт йиллик хашакни ғамлаб олиш ҳеч гап эмас.

Шу топда чолнинг юзига табассум югурди. Кейин бутун фикрини кўзига тўплагандай бир нуқтага тикилиб, теран ҳаёл суриб кетди. Бувасининг пинжига кириб олган тўрт-беш яшар жажжигина бир бола боядан бери катталарнинг гапига астойдил қулоқ солиб ўтирарди. Ўтовга бўйи-басти келишган бир келинчак кириб келди ва одоб билан салом бердида, дастурхон ёзди. Қорачадан келган, қалин ва қоп-қора сочлари ўрим-ўрим бўлиб тушган бу жувон отанинг келини — ўзи ҳозир кечалатиб қўй боқаётган ўғли Иброймнинг хотини экан.

— Шундай ўғлим, — деди Адамтой ота, — чорвамиз йилдан-йилга кўпайиб, этига-эт қўшилиб турса, гўшт-мой етиштиришда Америкасига етиб олмоқ тугил, яқин йилларда ўзиб кетишимиз ҳам турган гап.

Ўтирганлар тасдиқ ишорасини қилиб, бош силкиб қўйишди.

— Хашак ўрадиган машиналаримиз бор, одамларимиз шайланиб турибди,—деди чўпон Қўйчибек Саидқосимов, — ҳар қанча бичанниям тез орада ўнгариб оламиз.

Суҳбатга берилиб, вақт алла маҳал бўлиб қолганини ҳам сезмай қолибмиз.

Ташқарида салқин шамол эсиб турибди. Кеча кўр ойдин. Осмонда булут парчалари оралаб қолибди. Булут орасидан хира нур сочиб турган ой ожиз мўралайди. Тунги жимжитликни овулдаги итларнинг ҳуриши, йилқиларнинг кишнаши бузарди. Яқин оралиқдаги овулларнинг биридан қозоқларнинг севимли ўлани «Қоратўрғой»нинг ёқимли куйи янграб кетди.

Келес массивидаги серўт яйловларда областимизнинг Янгийўл, Чиноз, Октябрь, Тошкент, Калинин районларидаги колхозларнинг 100 мингдан ортиқ қўй-эчкиси, пода-пода сигир-бузоғи, уюр-уюр йилқилари яйраб юрибди. Чорвадорлар эса бу йил кўп йилга етадиган хашак ғарамлари тиклашга аҳд қилишибди.

Биз ўт-ўланлар водиси — серўт яйловлар бўйлаб қилган сафаримиздан жуда мамнун қайтдик.

Ш. КУЗАНБОЕВ,
А. ШЕРМУҲАМЕДОВ.

Уй-жой қурилиши янада кенгаяди

Областимиз бинокорлари баҳор байрамини меҳнатда янги ғалабалар билан кутиб олдилар. Чилонзор ва Шафайзиқулоқ, Қорасарой ва Қорасув массивларида, Бекобод ва Янгиер, Олмалиқ ва Катта Оҳангарон шаҳарларида қад кўтараётган муҳташам бинолар бирин-кетин меҳнаткашларга фойдаланишга топширилаётир. Шу йилнинг биринчи кварталида областимизнинг неча юзлаб оилалари яшаш учун қулай, ҳамма шароитлари мавжуд бўлган квартираларга кўчиб кирдилар. Улар 1 Май байрамини янги уйларда нишонлайдилар.

Тошкент ва областимиздаги шаҳар ва қишлоқларда олиб борилаётган уй-жой қурилишининг ҳажми беқиёс даражада юксалиб бораётир. Айниқса кейинги 2-3 йил ичида областимизда бинокорлик ишлари мисли кўрилмаган даражада авж олиб кетди.

Агар ўтган беш йиллик давомида давлат йўли билан ҳаммаси бўлиб областимизда 450 минг квадрат метр уй-жой бинолари фойдаланишга топширилган бўлса, олтинчи беш йилликнинг ўтган икки йили ичида 370 минг квадрат метр уй-жой биноси фойдаланишга топширилди. Бу рақамлар республикамиз пойтахтида ва унинг атрофидаги шаҳарларда уй-жой фондининг нақадар тез суратлар билан ўсаётганлигини кўрсатувчи ёрқин далилдир. Ўтган йил областимизнинг меҳнаткашлари давлатдан 214 минг квадрат метрдан ортиқ уй-жой бинолари олдилар. Шаҳар ва қишлоқларимизда индивидуал тартибда ҳамда горькийликлар методи асосида уй-жой қурилиши кенг авж олмоқда. Мактаблар, касалхона ва поликлиникалар, клуб ва бошқа маданий-маиший муассасалар учун кўплаб бинолар қурилаётир.

Лекин меҳнаткашларнинг уй-жойга бўлган эҳтиёжи ҳали ҳам зўр. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «СССРда уй-жой қурилишини ривожлантириш тўғрисида» деб чиқарган қарорида уй-жой танқислигини 10-12 йил ичида батамом тугатиш вазифаси қўйилди. Қурувчиларимиз партиянинг кўрсатмаларига амал қилиб, уй-жой ва маданий-маиший бинолар қурилишини ҳар қачонгидан ҳам тез суръатлар билан олиб бораётирлар.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг V пленуми республикамизда, шу жумладан областимизнинг шаҳар ва қишлоқларида уй-жой қурилишини ривожлантириш масалаларини муҳокама қилди. Областимиз шаҳарларида 1960 йилга қадар давлат йўли билан 2 миллион квадрат метр ҳамда якка тартибда 1 миллион квадрат метр уй-жой бинолари қурилиши ва фойдаланишга топширилиши керак. Бундан ташқари, қишлоқда ҳам уй-жой қурилиши кескин кўпайтирилади. Шуни айтиш кифояки, 1960 йилга қадар колхозларда 33 минг уй қурилади.

Бу катта программа областимиз бинокорлари зиммасига катта масъулият юклайди. Бироқ уй-жой қурилишида жиддий камчиликлар бор. Темир-бетон конструкцияларидан, йирик блок ва панеллардан ҳали ҳам дуруст фойдаланилмаётир. Ҳолбуки, мамлакатимизнинг кўпгина шаҳарларида қурилиш суръатини кескин ошириш имконини берадиган темир-бетон конструкцияларидан яхши фойдаланилмоқда.

Бизда ҳам йиғма темир-бетон конструкцияларидан анча яхши фойдаланаётган қурилиш ташкилотлари йўқ эмас. Лекин уларнинг тажрибаси яхши оммалаштирилмаётир. «Алмаликсвинецстрой» қурилиш-монтаж тресри ҳозирги вақтда ўзлаштирилаётган ҳар бир миллион сўм маблағга 250 кубометр йиғма темир-бетон конструкцияларини қўлланишга эришаётир. Афсуски, «Главташкентстрой», 32-қурилиш трестлари Олмалиқ бинокорларидан қурилишнинг илғор методларини ўрганишга эътибор бермаётирлар. Бунинг устига кўпгина қурилиш ташкилотларида механизациядан фойдаланишга, ойлик, ҳафталик графиклар асосида ишлашга риоя қилмайдилар.

Областимизда қурилиш-монтаж ишларининг ҳажми тобора кенгайиб бормоқда. Бинобарин, қурилиш ташкилотларининг бинокорлик материалларига бўлган талаби ҳам ортаётир. Лекин Тошкент Совнархози бинокорлик материаллари ишлаб чиқарувчи мавжуд корхоналарни реконструкция қилишга ҳамда янгиларини қуришга етарли аҳамият бермаётир. Қурувчиларимиз ҳали ҳам пишиқ ғишт, цемент, алибастр, оҳак, черепица, ганч ва бошқа бинокорлик материалларига катта эҳтиёж сезмоқдалар. Белгиланган программани муваффақиятли бажариш учун энг аввал бинокорлик материаллари базасини кенгайтириш керак. Шундагина олдимизда турган катта вазифаларнинг уддасидан чиқамиз.

Қурувчиларимиз меҳнаткашларга арзон ва шу билан бирга яшаш учун қулай, ҳамма шароитлар яратилган уй-жой бинолари қуришга кўпроқ эътибор беришлари керак. Лекин фойдаланишга топширилаётган кўпқаватли биноларнинг сифати ҳали ҳам талабга жавоб бера олмайди. Лойиҳалаш ташкилотлари тайёрлаётган проектларда ҳам кўпгина камчиликлар бор.

Ҳеч шубҳа йўқки, областимиз бинокорлари қурилиш ишларидаги камчиликларни тугатадилар ва меҳнаткашларга кўпроқ ва сифатли уй-жой бинолари қуриб берадилар.

К. БЕКАЕВ,
Тошкент область партия комитети саноат ва транспорт бўлимининг мудири.

Бу диаграммадаги рақамлар давлат йўли билан областимизда уй-жой бинолари қурилиши йил сайин кўпайиб бораётганлигини кўрсатиб турибди. Якка тартибда ва хўжалик йўли билан қурилган уйлар эса бу ҳисобга кирмайди.

МЕҲНАТСЕВАРЛАР ОИЛАСИ

Опа, жон опа, битта кийиб кўрай, — деб туриб олди Дилдор.

Санобар сингилларига меҳр қўйиб тиккан кийимларни кийгизди. Чевар опа тиккан қўйлаклар Дилдорни ҳам, Мукаррам, Муқаддасни ҳам ясантирди.

— Ў, хў! Муборак бўлсин, байрамнинг олдига чиқибсизлар-да. Қўлингдан айланай қизим, жуда чиройлик тикибсан, 10-синфни битириб институтга кирмади деб куйиб-пишиб юрибман-а. Мана, олти ойгина ўқиб, туппа-тузук чевар бўлиб қолибди, — хурсанд бўлиб гапирди Манзура хола.

Шу пайт Манзура холанинг катта келини Ҳанифа кирди. У ясан-тусан қизчаларини эркалаб, уларга ўзи келтирган дўппиларни кийгизди.

— Такдўзинг мунча яхши, нақ очилган атир гул-а! Артелингизнинг номини ҳам билгандай «Шарқ гули» деб қўйишган-да, — деди Манзура хола дўппини ҳавас билан томоша қилар экан.

— Рост, ойижон, артелимизнинг донги бутун дунёга кетган, — деди Ҳанифа кашта тикилган эркаклар қўйлагини кўрсатаётиб.

— Мақтанг-а, мақтанг, янгамнинг ошини ширин қилган акам келтирган ёғу-гўшт, деганларидек, биз қурт боқиб пилла етиштириб бермайликчи, каштангизни қандай безаркансиз, — ҳазиллашди Санобар. Қиз бу гапларни ўзига ярашган бир ғурур билан айтди. Ахир у колхозда қурт боқиш ишларида қатнашади-да.

Қувноқлар ҳовлида ғуж-ғуж шўралаган ток навдаларини авайлаб боғлаётган Олим ота ёнига келиб «ҳай ҳай»ларини кўз-кўз қилишди. Отанинг кўзи ҳозиргина даладан, карам чопиғидан қайтиб келиб, ҳовлига помидор кўчати ўтқазаётган кичик ўғли Одилнинг барваста, кенг яғринига тушди. Унинг кўнглига ёқимли хислар тўлди. Пиру бадавлатлик деб, шуни айтади-да.

— Акамлардан телеграмма! — деди Олим отанинг кенжа қизи Муътабар ҳаяжон билан. Оиланинг катта ўғли Зикрилла телеграммани баланд овоз билан ўқиб берди: «Биринчи Май байрамингиз билан қутлайман, ўғлингиз Ориф».

— Онанг ўргилсин, қаерда бўлсанг ҳам омон бўлсанг, бас. Телеграмма юборувдингми Мукамбар? — Педагогика билим юртида ўқиётган қизидан сўради она.

— Ҳа, юборганман, ойижон, — онасини хотиржам қилди Мукамбар.

Бу бахтиёр ота-она 8 фарзанд кўришди. Олим ота ҳам, Манзура хола ҳам фарзандларини ўзлари сингари меҳнатсевар қилиб тарбиялашди.

Зикрилла САГУни битириб, ўқитувчилик ишини бошлаганда ҳам колхоз меҳнатидан ажралмади. Шукруллони айтмайсизми, талант экан-да, ёшлигида чопиқдами, суғоришдами ишлаб юриб, қўшиқ айтар. Шунда колхозчилар:

— Ҳаваси зўр, артист бўлади, бу! — дейишарди. Шукруллонинг орзуси рўёбга чиқди. У театр-рассомчилик институтини битириб, ҳозир Янгийўл район театрида ишлаётир. Ориф даласининг удумини маҳкам тутди. У, мевали дарахт ва токларни парвариш қилишга қизиқарди. Ориф қишлоқ хўжалик институтининг узум ва мевачилик факультетини шу йил тугатиб, отасига:

— Сталинободга ишга жўнамоқчиман, йўлланмамиз қўлимизга тегди, — деганида:

— Борақол, ўғлим, қаерда бўлсанг ҳам, кўпга нафинг тегадиган иш қилсанг, бас, — розилик билдирган эди ота.

Ёши 65 ларга бориб қолган, аммо ҳали жуда тетик Олим ота Саримсоқовнинг суяги меҳнатда қотди. Мана энди Олим отанинг ҳаёти ҳузур-ҳаловатда. Меҳр қўйиб тарбиялаган фарзандлари хизматда. Шундай оилалар билан фахрлансанг арзийди.

Ф. УСМОНОВА.
Қорасув район, «Коминтерн» колхози.

Суратда: Саримсоқовлар оиласи. В. Салов фотоси.

Янги ерларни ўзлаштириш ҳисобига пахтанинг ялпи ҳосилини оширамиз

Бугун байрам. Кўпчилик қатори биз ҳам бу улуғ айёмни бола-чақаларимиз, ёру-дўстларимиз билан биргаликда хурсандчилик билан нишонламоқдамиз. Шундай қутлуғ кунларда меҳнатингнинг натижаси, аъзо бўлиб турган колхозингнинг босиб ўтган йўлига бир назар ташлаб чиқиш завқлидир. Биз деҳқонлар Совет ҳукуматининг оталарча ғамхўрлигидан баҳраманд бўлиб, озод ва ҳур ҳаёт кечирмоқдамиз. Бизнинг колхоз ҳали ёш бўлишига қарамасдан, қисқа вақт ичида хўжаликни мустаҳкамлаш соҳасида қатор ишлар қилинди.

Мен шу колхоз ташкил қилинган дастлабки йилдан бошлаб ҳозирга қадар бригадирлик қилиб келаётирман. Колхоз ташкил қилинган пайтда бор-йўғи 220 гектар ерга чигит экилиб, гектаридан 17 центнердан ҳосил олинган эди. Ўшанда баъзибир кишилар умидсизликка тушиб, қийинчиликлардан қўрқиб, колхоздан кетиб ҳам қолишди. Лекин кўпчилигимиз партия ва ҳукуматимизнинг ёрдамига таяниб, пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун курашни тинмай давом эттирдик. Янги ерларни ўзлаштириш ҳисобига колхозимизнинг пахта майдони кенгайиб борди, ҳосилдорлик ортди. Масалан, 1956 йилга келиб, 420 гектар ерга чигит экилиб, ҳар гектар ердан давлатга 23,5 центнердан пахта топширилди. Меҳнатларининг натижаларини кўриб қувонган — катта даромад ола бошлаган колхозчилар янада унумлироқ ишлай бошладилар.

Колхозимизда ўтган йили 470 гектар ерга чигит экилиб, ҳар гектар ердан 25,5 центнердан ҳосил йиғиб олинди. Бу йил эса пахта майдони янги ўзлаштирилган ерлар ҳисобига 580 гектарга етказилди. Колхоз аъзолари об-ҳаво шароитининг ноқулай келиши сабабли юз берган қийинчиликларни чидам билан енгиб, чигит экишни уюшқоқлик билан олиб бордилар ва май байрамини чигит экишни туғаллаш ва ғўза парваришини бошлаб юбориш билан кутиб олдилар.

Бригадамизда фойдаланилмаётган янги ерларни ўзлаштириб, у ерлардан мўл ҳосил етиштириш одат бўлиб қолган. Биз ўтган йили 72 гектар янги ер очиб, МТСнинг ёрдамига таяниб, ҳар гектар ердан 23 центнердан ҳосил етиштирган эдик. Бу йил ўша ерларимизни бошқа бригадага бердик. Партия ва ҳукуматимизнинг янги ерларни ўзлаштириб пахта ҳосилини ошириш тўғрисидаги кўрсатмаларига амал қилган бригадамиз аъзолари 95 гектар янги ер танлаб олиб, бу ерларни экишга сифатли тайёрладилар.

Бригадамизда кўпчилик майдонларга 60х60 схемасида квадрат-уялаб чигит экилган эди. Ҳозир бу ерларда чигит униб чиқиб, яшил квадратлар кўзни қувонтирмоқда. Бригадамиз аъзолари барча майдонларда ҳам чигитни тўла ва текис ундириб олиш, кўчатларнинг нобуд бўлишига йўл қўймаслик тадбирларини амалга ошираётирлар. Шунингдек, хато чиққан ерларга чигит экилиб, айрим карталарда ғўза парвариши бошлаб юборилди.

Бригадамиз аъзолари ғўзанинг дастлабки парваришини муваффақиятли ўтказадилар ва мўл ҳосил етиштириш юзасидан зиммаларига олган мажбуриятларини албатта бажарадилар.

Ҳатам ОЛЛОМУРОДОВ,
Гулистон районидаги Сталин номли колхознинг бригада бошлиғи.

ЯШИЛ КВАДРАТЛАР

Колхоз далаларини кўриб бормоқдамиз. Бундан икки ҳафта бурун шу ерлардан ўтганимизда колхозчилар, механизаторлар уюшқоқлик билан меҳнат қилиб етилган ерларга чигит экишаётган эди. Ҳамкорликда қилинган меҳнат яхши натижалар берибди. Яқиндагина экилган чигитлар баҳор қуёшининг тафтида униб чиқиб ер бетида яшил квадратлар кўзга ташланибди. Механизаторлар, сеялкачилар агротехника қоидаларига қатъий риоя қилган ҳолда ишлаб, квадратларнинг аниқ чиқишига эришганликларини кўриб қувондик.

Бу ерлар колхознинг Носир Маражабов, Комил Шокиров ўртоқлар бошлиқ бригадаларига қарашли. Кузги-қишки тадбирларни ўз вақтида амалга ошириб ишга пухта тайёргарлик билан киришган ва колхозда биринчилар қатори чигит экишни туғаллаган — кўпгина майдонларга квадрат-уялаб чигит экқан бу илғор бригаданинг азамат аъзолари ғўза парваришини ҳам биринчилар қатори бошлаб юбордилар.

Моҳир универсалчилардан А. Ҳасанов, С. Султонов ўртоқлар нечагина бу ерларга 60х60 схемасида квадрат-уялаб чигит экқан эдилар. Квадрат усталари деб ном олган бу моҳир механизаторлар бугун ўз агрегатларига культиваторларни тиркаб ғўза парвариши суръатини жадаллаштирмоқдалар. Бир группа колхозчилар йўл чеккалари, ўқариқларнинг ёқаларига чигит экиб тўла гектар учун курашаётирлар.

Мирзачўл районидаги Ленин номли бу илғор колхознинг бошқа бригадаларида ҳам бўлдик. Колхозчилар ҳамма ерда ҳам фидокорлик билан меҳнат қилиб чигитни тўла ундириб олиш ва ғўза парваришини кучайтириб юбориш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Н. РИХСИЕВ.

ИНТЕРНАЦИОНАЛ АЛОҚАЛАР

Неча-неча асрлар давомида Шарқ билан Ғарбни боғловчи восита бўлган ипак йўли бўйида жойлашган қўҳна Тошкент қадимдан қўшни халқлар, Осиё ва Европадаги йирик мамлакатлар билан маданий, иқтисодий ва сиёсий алоқада бўлиб келган. Тарих саҳифаларида Тошкентга жуда кўп карвонларнинг келиб кетганлиги, савдо-сотиқ авж олганлиги, йирик олимлар келиб турганлиги қайд этилган.

Лекин Тошкент совет ҳокимияти йилларида дунёдаги кўпгина йирик шаҳарлар билан маданий, иқтисодий ва сиёсий алоқаларини ривожлантириб юборди. Тошкентда кўпгина муҳим сиёсий ва маданий воқеалар рўй берди, халқаро аҳамиятга эга бўлган илмий кенгашлар бўлаётир. Бу катта йиғинларда бепоён Ватанимизнинг турли республикаларида ижод қилаётган олимлар, маданият арбоблари, мутахассислар билан бирга чет эллардаги дўстларимиздан ҳам кўплаб вакиллар келиб, ўз тажрибаларини ўртоқлашиб, ўзбек халқи эришган катта муваффақиятларни ўрганиб кетмоқдалар. Пахтачилик бўйича Бутуниттифоқ сессиясида қатнашган болгар ва хитой, миср ва корея олимлари ажойиб фикрларни айтдилар. Шарқшуносларнинг биринчи Бутуниттифоқ конференцияси ҳам Тошкентда бўлди. Бу конференцияга келган турли мамлакатларнинг вакиллари Ўзбекистонда шарқшунослик фанининг ғоят ривожланганини ўз кўзлари билан кўрдилар.

Ўзбекистон интеллигенциясининг Биринчи съездида қатнашган мисрлик маданият арбоби, хитойлик олимлар, кореялик биродарлар ва бошқа меҳмонлар ўзбек халқи эришган ажойиб муваффақиятлар ҳақида завқланиб гапирдилар.

Ўз навбатида ўзбек олимлари, адабиёт ва санъат арбоблари турли мамлакатларда тез-тез бўлмоқдалар. Парижликлар, чехословаклар ўзбек химик ва физикларининг кашфиётларидан хабардорлар, японияликлар академик Қори Ниёзийнинг, гаагаликлар юридик фанлар доктори Ҳадича Сулаймонованинг докладини мароқ билан тингладилар. Афғонистон, Ҳиндистон, Хитой, Бирма, Миср ва бошқа мамлакатларнинг халқлари ўзбек санъаткорларининг маҳоратига қойил қолдилар.

Болгария, Румыния, Чехословакия ва бошқа мамлакатларнинг машинасозлари Ўзбекистон машинасозлари билан мустаҳкам алоқа ўрнатганлар.

Чирчиқ электр машинасозлиги, Тошкент электротехника заводлари электр аппаратларини Европа давлатларига, Хитой, Корея, Ҳиндистон ва бошқа мамлакатларга бермоқда.

Шунингдек, турли давлат арбоблари, ҳукуматлар делегацияларининг ишчи ва деҳқон ташкилотлари вакилларининг пойтахтимизда бўлиши дўстона, интернационал алоқаларнинг янада кучайишида муҳим омил бўлмоқда. Бу алоқалар кундан-кунга мустаҳкамланиб, биродар ва дўст халқларнинг ҳамкорлигига айланмоқда.

ЖУРНАЛИСТ БЛОКНОТИДАН

Чўл олтин қучоғини бизга очди

Чўл... Ота-боболаримиз туя карвонларини етаклаб жафо чеккан, унинг кўксидан наф ололмаган, шу поёнсиз саҳрода кезиб, сув дея умр кечирган чўл бизга таслим бўлди, таслим бўлдигина эмас, бағридаги олтинини, бойлигини — демак мурувватини бизга кўрсатди. Асрлар оша чўл хасис деб таърифланган бўлса мана бугун биз шу «хасис» чўлдан эл учун, баҳодир халқимиз учун битмас-туганмас бойлик олаётирмиз. Зотан шу бойликни олишда, бунёдга келтиришда оғир курашларда халқимиз чўлни таслим қилди ва ўз азмига бўйсиндирди.

Чўлда дарахт ўстириш, экин ундириш, қишлоқлар ва шаҳарлар барпо қилиш учун неча йиллар мобайнида бирдамлик билан баҳодирона кураш олиб бордик. Курашимиз давомида олдимизда қанчадан-қанча қийинчиликлар дуч келди, биз шу қийинчиликларни енгдик, чўл жиловини қўлимизга олдик. Мана бугун чўл мисоли бир бедов от бўлса, биз уни эгарлаб миниб олдик. Боғи-бўстонларни, поёнсиз олтин конларини, экин зироатни чўл сари бурмоқдамиз. Халқимиз чўлга қон-жон олиб келди. Бугунги кунда жуда кўп каналлар, ён ариқлар чўл кўксида мисоли қон томиридек ўсиб, улғайиб, кўпайиб бормоқда. Чўлнинг экинни қақшатувчи шўр тупроғи, зах суви ер тубига чуқурроқ кетмоқда, ерларимиз тозаланмоқда, экинларимиз яйраб ўсмоқда, ривожланмоқда. Шу туфайли ҳосилимизга-ҳосил, бойлигимизга бойлик қўшилмоқда. Чўлга кўчиб келган дўстларимиз сафи кенгаймоқда. Бугунги Мирзачўл, Боёвут чўли ерларида руслар ўзбеклар билан, қозоқлар тожиклар билан ака-укадек, опа-сингилдек бир-бирига меҳрибон, бир-бирига қадрдон бўлиб ишламоқдалар. Рус уйида тўй бўлса, дастурхоннинг тўрисида ўзбек ўлтиради. Ўзбек ўғлига қаллиқ олиб берган куни украин танцага тушади.

Чўлни ўзлаштиришга азм қилганлар қаторида узоқ Қашқадарёдан, Самарқанднинг Фориш, Қорақишлоқ, Зомин каби тоғлик, чорвадор, ғаллакор районларидан юзлаб, минглаб азаматлар ўз хўжаликлари билан — бола-чақалари билан, кўчкўлонлари билан, сигир-бузоқлари билан, қўй-эчкилари билан кўчиб келдилар. Энди улар ўзларини туп мирзачўлликмиз деб атамоқдалар. Мирзачўлга кўчиб келинган дастлабки йилларда туғилган чақалоқлар бугунги кунда вояга етиб тўй-томоша қилмоқдалар, уларнинг ўзлари ҳам бола-чақали бўлиб, Мирзачўлдан бахт топдик деб рўзғорларини бойитмоқдалар.

Қадимги чорвадорлар, ғаллакорлар бугунги кунда Мирзачўлда тер тўкиб ишлаб, уста пахтакор номини олмоқдалар. Ота-бобоси чорвачилик, ғаллачилик билан шуғулланган, пахтани шу Мирзачўлга келиб кўрган ва ҳозирги пайтда пахта етиштириш соҳасида ажойиб иш кўрсатиб кўкрагини орден, медаллар билан безаган ғайратли, шижоатли кишиларнинг кўпини биламиз. Ўзи асли форишли, ҳозирги пайтда сирдарёлиман деб юрувчи Охунбобоев номли колхознинг бригада бошлиғи, қўша-қўша орденли Тоғаймурод Назаров пахтакорларнинг ичида энг устаси, миришкори. У бошлиқ бригада бирор йил ҳам пахта тайёрлаш планини бажаролмай қолган эмас.

Бундай кишилар Гулистон районида ҳам, Верхне-волинск районида ҳам, Мирзачўлнинг ўзида ҳам кўп. Уларнинг номини халқимиз ҳамма вақт фахр билан тилга олади, қилган меҳнатларини улуғлайди.

Яқинда Мирзачўл, Боёвут сари йўлимиз тушди. Кўклам кезлари, оромбахш шабада эсиб турибди. Узоқ-узоқларга назар ташлаймиз. Бепоён воҳа бутун гўзаллиги билан кўз олдимизда. Хартумини чўзиб чўл бағрини ёраётган экскаваторлар, ўз орқасидан асрлар давомида кимсасиз бўлган жойларга ҳаёт, гўзаллик етаклаб келаётган қудратли машиналар ҳайқириб ишламоқда, баҳодир кишилар шу чўл бағрида экинзорлар, қишлоқлар, шаҳарлар барпо қилмоқдалар.

Мирзачўлнинг қоқ киндигида ажойиб шаҳар қад кўтармоқда. Буни халқимиз Янгиер шаҳри деб атади. Улуғ доҳимиз Ленин Туркистон халқларига меҳрибонлик қилиб, суғориш ишларини кучайтириш, Мирзачўлни ўзлаштириш тўғрисидаги тарихий декретга қўл қўйганда чўл устида шу Янгиер каби шаҳарлар барпо бўлишини кўра олган эди. Доҳи муруввати, оталик ғамхўрлиги бизнинг оғир йўлларимизни енгил қилди. Қалбимиздаги оташин ҳаракат, сўнмас шижоат, доҳи берган илҳом, ғайрат ва ташаббус ҳар қандай қийинчиликни синдирди, киши ўтолмас қамиш тўқайлари, ботқоқликлар бизнинг ғайратимиз олдида тиз чўкиб, ожиз бўлиб қолди.

Доҳи имзо чеккан декрет бугунги кунда ҳам Мирзачўл воҳасидаги ҳар бир кишини — ёшларни ҳам Мирзачўлга биринчи кўчиб келган меҳнат ветеранларини ҳам, шу Мирзачўлда куёвга чиққан келинларни ҳам, Фарғона водисидан ўзи билан бирга Мирзачўлга оналик меҳрини олиб келган кампирларни ҳам ғайратлантирмоқда, янада яхшироқ ишлашга, чипта ёмоқни шоҳи сўзанага айлантиришга ундамоқда.

Мирзачўлнинг гўзал манзарасини завқ билан томоша қилиб олға интилмоқдамиз. Мана Сирдарёнинг катта кўпригидан ўтиб Мирзачўл дарвозасида бунёдга келган колхоз — Сирдарё районидаги «Правда» колхози қишлоғини кўриб бормоқдамиз. Бундан 6 йилча илгари бу ерларда ҳеч қандай экин экилмас эди. Ҳозир шу чўл ўрнида бинойи қишлоқ қад кўтарибди. Хонадонлар деворидан эндигина барг ёзган ток навдалари мўралайди. Улар қуёш нурида товланиб кўзни қамаштириб турибди. Қишлоқ кўчаларининг икки томонига чиройли уйлар қурилган. Қатор қилиб дарахтлар экилган. «Правда» колхозининг аъзолари колхоз тузумининг ҳаётбахш афзалликларидан фойдаланиб ўз хўжаликларини йил сайин бойитмоқдалар. Кечагина «Ҳақиқат» колхозининг чўл участкаси деб аталган бу ерда ҳозир юзлаб гектар пахта етиштирадиган салмоқли колхоз илгари ташкил қилинган катта хўжаликлар билан мусобақалашадиган даражага келиб қолибди.

Автобус Мирзачўл сари ичкари кириб бормоқда. Мана Сирдарё, Верхне-волинск, Мирзачўл районлари ортда қолди. Биз шу масофани босиб ўтгунча яшил қишлоқлар, поёнсиз пахтазорларни, шу жойларда меҳнат қилаётган, ўз техникасини ўзи бошқариб, хўжалигини бойитиш учун курашаётган фидокор кишиларни кўриб бордик. Мирзачўлдан ўтиб Янгиерга кирганимизда кўнгилда алла қандай завқлантирувчи ғурур жўш уриб кетди. Қанчалик қудратлимиз, халқимиз қанчалик забардаст, яратувчи халқ. Ахир бурноғ йилнинг кузида шу Янгиер шаҳри ўрнида экскаваторчилар, ер тузувчилар учун қурилган палаткаларнигина кўрар эдингиз. Бу ерлар қанчалик тез ўзгарибди. Бир қаватлик бинолар бизга бўлмайди, деб янгиерликлар энди икки қаватлик биноларни қуришга ўтишибди. Кўчалар кенг, яқинда ўтқазилган дарахт кўчатлари, бу ерларнинг тупроғи ёқиб қолган бўлса керак, куртак чиқариб барг ёзибди. Мирзачўлда ёшлар кўп. Зотан совет ёшлари қурувчи, яратувчи эмасларми. Шуларнинг куч-қудрати, ғайрати билан ана шу гўзал шаҳар ой сайин эмас, кун сайин ўз ҳуснига ҳусн қўшмоқда. Ўз аҳолиси — ёшлар сингари жамолини бараála кўрсатмоқда.

Янгиердан чап томонга катта йўл кетган. Шу йўлнинг ўнг ва сўли совхозлар даласи. Янгиерда пахтазорлар очаётган совхозларнинг фидокор кишилари бугунги кунда ўз олдиларидаги вазифанинг нақадар масъулиятини тўла ҳис қилган ҳолда техникадан самарали фойдаланиб меҳнат қилмоқдалар.

Янгиер билан Боёвут районининг оралиғи 30 километр чамасида бўлса керак, чунки машина шу шаҳар ва район ўртасида анча юради. Гўзал шаҳар, қишлоқларни таърифтавсиф қилганда шулар оралиғидаги йўлларнинг ўйдим-чуқурлигини айтсак қандай бўлар экан? Айтмасак ҳам бўлмайди, чунки шу 30 километр чамаси йўл босиб боргунча автобусдаги кексалар юзида алла қандай норозилик сезилиб турди, ёшлар шоферга, кондукторга бир-икки оғиз нордон гап ҳам айтишди. Бошлиқларингиз шу томонларга бир келиб кетсин, йўл қурилиши ишлари билан чинакамига шуғулланилмаса бўлмайди, дейишди ҳақли суратда йўловчилар.

Биз бормоқчи бўлган, кўришни истаган «Фарҳод» совхози, Карл Маркс номли колхоз Боёвут районининг марказидан унча узоқ эмас. «Фарҳод» совхози областимиздаги кенжа совхозлардан. Лекин кенжа бўлса ҳам бу совхоз кишилари анча иш қилиб қўйишибди. Пахта майдонларини салкам икки минг гектарга етказишибди (бу бир йилдан сал ортиқроқ давр ичида қилинган иш). Посёлкаларни айтмайсизми, тўғри ва кенг кўчалар олиниб икки томонига кўп қаватли бинолар қурилибди. Фарҳод ГЭСдан келган Ильич нури асрий қоронғиликда бўлган чўлни порлатиб юборибди. Ўз турмушларидан, ҳаётларидан мамнун бўлган совхоз кишилари чўлни қувиб бормоқдалар. Ҳарна ўзлаштирганимиз, чигит экканимиз, тоннага-тонна қўшганимиз фойда деб, ишини жадаллаштирмоқдалар. «Фарҳод» совхози келажакда йирик, юқори ҳосилли хўжаликлардан бири бўлиб қолиши аниқ.

Карл Маркс номли колхозга 1949 йилда Ҳовоснинг юқори зонасидан чорвадорлар, боғбонлар кўчиб келишган эди. Шулар роса ғайрат кўрсатишди, мана энди улар чўл устида гўзал қишлоқ барпо этишди. Шу колхознинг раиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Юсуфжон Хўжабеков билан далаларни айланиб, мевазор боққа келиб дам олдик. Бу боғнинг Фарғона боғларидан фарқи борми, йўқ. Боғни барпо қилган, уни яратишда кўп йиллик тажрибаларининг қаймоғини сарфлаган моҳир соҳибкор, Сталин мукофотининг лауреати Ризамат ота Мусамуҳамедовнинг хизматини бу ердагилар хурсандчилик билан ҳикоя қиладилар. Бу боғда узумнинг жуда кўп хили, Қуванинг нордон анори, ширин анжир, ҳар бири салкам бир қадоқ келадиган шафтоли, хилма-хил ўрик ва олма дарахтлари ўсиб турибди.

Боғда колхознинг кекса пахтакори, қашқадарёли Бекки ота Саидов билан ҳамсуҳбат бўлдик. Уни ота деб атадик. Лекин Бекки отанинг ҳаракати, ғайрати ёшлардан ҳам зиёда. У бу йил 70 гектар ерда пахта етиштирмоқда.

— Мен пахтанинг тоннасини кўпайтирмоқчиман, партиямиз, ҳукуматимиз шу тўғрида пахтакорларга катта ғамхўрлик кўрсатди, менга ер керак, ўзлаштираман, деб райкомга борибди ота. Райкомдагилар отанинг бу ташаббусига қойил қолишибди. Икки канал ўртасидаги тасма сингари чўзилиб кетган унумдор ерни ота бригадасига беришибди. Биз борган куни ота механизаторлар билан биргалашиб шу ерларга чигит экиб бўлган эди.

Уч миллион тоннага ҳисса қўшиш, ўзбек пахтакорлари шуҳратини улуғлаш, чўлда битмас-туганмас пахта кони яратиш учун курашаётган Бекки ота сингари ғайратли чоллаларимиз, билаги қувватга тўлган азамат йигитлар, Ватан олдидаги бурчини оқлашга отланган меҳнатсевар қизларимиз кўп. Мана шуларнинг ғайрати, шижоати олдида қадимда хасис бўлган чўллар олтин қучоғини очиб, бағримдаги бойликни ол, элингни, халқингни тўйдир, кийинтир, деб айтмоқда.

Чўлда бунёдга келган, йил сайин гуллаб-яшнаётган колхоз, совхозларнинг кишилари билан сўзлашар эканмиз, уларнинг баҳор байрами — Биринчи Май арафасида ўз қишлоқлари ҳуснига яна ҳусн қўшаётганликларини, шу байрамга муносиб совға билан келаётганликларини пайқадик, сездик.

Чўл жиловини баҳодир қўли билан тутган азаматларга партия мададкор. Улар ғолиблик байроғини манзилга муваффақиятли етказажаклар.

Н. ЭГАМНАЗАРОВ,
С. МАҲКАМОВ.

Суратда: социалистик Чирчиқ шаҳрининг умумий кўриниши. И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

БАЙРАМ КУНЛАРИДА

Санъаткорлар намойишчилар хизматида

Пойтахтдаги театрлар ва бошқа санъат муассасаларининг ходимлари бугун намойишчилар хизматида бўладилар. Улар ўйноқи, шўх ва ёқимли ашула, қўшиқ ҳамда рақслар ижро этиб, меҳнаткашларнинг севинчига севинч қўшадилар. Намойишда қатнашаётган ҳар бир район меҳнаткашларига хизмат қилиш учун ижодий коллективлар биркитиб қўйилган. Ўзбекистон давлат филармонияси Ленин районига, Эстрада театри Фрунзе районига, Ҳамза номли, Муқимий номли ва ёш томошабинлар театрлари артистлари Октябрь районига, Навоий номли, М. Горький номли театрлар, давлат цирки Марказий районга, Консерватория Куйбишев районига, Туркистон ҳарбий округи театри ва музика мактаби Киров районига хизмат қиладилар.

Бундан ташқари байрам кунлари шаҳар парклари ва обод майдонларда катта оммавий халқ сайллари бўлади. Чилонзор, «Победа» парки, Комсомол, Беруний ва Фрунзе майдонлари, Революция скверида кўчма киноустановкалар ўрнатилиб, турли фильмлар намойиш қилинади.

ТЕАТР ВА КОНЦЕРТ ЗАЛЛАРИДА

Баҳор байрами — шодиёна кунни мазмунли ва хушчақчақ ўтказишни ким истамайди дейсиз! Янги спектакллар, байрам концертларини томоша қилиш нақадар завқли!

Бугун Муқимий номли театр саҳнасида драматург С. Абдулланинг «Истеъдод» пьесаси кўрсатилади. Театрнинг ёзлик биносида катта байрам концерти. Шунингдек байрам кунларида шаҳар театрларида «Бир соатли фақир», «Тайфун», (М. Горький номли театр), «Чин муҳаббат», «Юрак сирлари», «Алишер Навоий», «Гамлет», «Ганг дарёсининг қизи» (Ҳамза номли театр) спектакллари кўрсатилади.

Свердлов номли концерт залида, Эстрада театри ҳамда паркларнинг саҳналарида қизиқарли программаларда байрам концертлари бўлади.

Бахтиёр болалар

Озода, кенг ва ёруғ зал... Оқ суруп ғилофлар кийгазилган стулчалар хона девори тагига тартиб билан териб қўйилган. Вазаларда баҳор рамзи — гуллар яшнаб турипти...

Бурчакдаги эшик очилиб, қизил байроқ кўтарган, озода кийинган беш бола музика садоси остида қадам ташлаб залга кириб келади. Сўнг икки қўлида байроқча тутган болалар кўринади. Улар кетидан оқ шойи кўйлак кийган, гул кўтарган жажжи қизчалар пайдо бўлишади. Катта зал гул ва байроқчалар кўтарган қувноқларга тўлади. 1-Майга бағишланган эрталикка меҳмон бўлиб келган ота-оналар чеҳраларида табассум барқ уриб турган ўз фарзандларини қарсаклар билан қарши оладилар.

Тарбиячи Б. Черная болаларни халқаро бирдамлик куни, баҳор байрами — 1-Май билан табриклайди ва «Яшасин 1 Май!» дейди. Баравариға айтилган «ура!» садоси зални тўлдириб юборади. Сўнг болалар хор бўлиб «1-Май» қўшиғини бошлаб юборадилар. Шундан сўнг эркатойлар байрамга атаб ўрганган қўшиқ, рақсларни ижро этадилар. Ленин, 1-Май, бахтли болалик, гул ҳақидаги шеърларни ёддан ўқиб берадилар. Байрам концерти бир соатдан ортиқ давом этди. Тантана охирида болаларга байрам совғаси улашилди.

Тошкент тўқимачилик комбинатининг 4-болалар боқчасида 1-Май ана шундай ўйин-кулги, хушчақчақлик билан кутиб олинди. Бу ерда комбинат ишчи-хизматчиларининг 150 қиз ва ўғилчалари тарбияланмоқда. Ана шу бахтиёр болалар учун 1-Май арафасида 6 марта байрам эрталиги уюштирилди. Боғчада бизнинг келажагимиз, орзу умидимиз бўлган ёш бўғинни соғлом тетик, онгли, интизомли қилиб тарбиялаш учун зарур шароитлар яратилган. Кенг ва ёруғ хоналар, турли-туман ўйинчоқлар, олий маълумотли, тажрибали 16 тарбиячи ана шу болалар хизматида.

Комбинатда бундай болалар муассасаси ягона эмас. Уларнинг сони 12 тага боради. Бу муассасаларда 2000 дан ортиқ бола тарбияланмоқда. Бу болаларнинг ота-оналари комбинат бағрида ўз фарзандлари тарбиясидан хотиржам бўлиб, унумли меҳнат қилмоқдалар.

Бахтиёр болалар бугун ўз ота-оналари, опа ва акалари билан бирга Ленин номидаги майдондан ўтадилар. Коммунистик партия, совет халқи, бахтли болалик, халқлар дўстлиги, тинчлик шарафига намойишчилар айтган «ура!» садолари орасида ана шу қувноқларнинг ҳам ёқимли овози эшитилиб туради.

Т. НАЖМИДДИНОВ.

МУБОРАК

Эллашган элим катта.
Ҳар тонг билан албатта
Саломлашган аймоғим,
Икки бети қаймоғим,
Байрамларинг муборак!
Бирни десам, мингтим бор,
Ака-ука, синглим бор,
Амма-хола, қариндош,
Катта-кичик, кекса-ёш,
Айёмларинг муборак!
Мирзачўл қарчиғайи,
Олтинкўл Барчинойи,
Шу шеърим, сўзим усти,
Соғинган кўзим усти,
Сарполаринг муборак!
«Ўзбексельмаш» ишчиси,
Тошкентимнинг ғиштчиси,
Атласчи бой қизларим,
Ўқиган ой қизларим,
Совғаларинг муборак!
Баҳорни қилиб меҳмон,
Ниҳол ундирган деҳқон,
Фарғонали пахтакор,
Қут йилини махтавор,
Достонларинг муборак!

Шу дамда майдон ичра,
Майдонмас, жаҳон ичра
Саф ўтар раста-раста,
Байроқлар баланд-пастда,
Алвонларинг муборак!
Бири-бирини ушлаб,
Бирини-бири хушлаб,
Азиз ҳамшаҳрим ўтар,
Мард халқим — фахрим ўтар,
Диёрларинг муборак!
Ширин-ширин гаплашиб,
Қаторлашиб, сафлашиб,
Дўстлик ўтар кетма-кет,
Тинчлик ўтар бетма-бет,
Шиорларинг муборак!
Куйланг, куй қанот қоқсин!
Шодлик дарёси оқсин!
Шу шеърим, сўзим усти,
Соғинган кўзим усти,
Биринчи Май муборак!
Биринчи Май муборак!

Султон АКБАРИЙ.

БУЛАРНИНГ ҲАММАСИ БОЛАЛАР УЧУН

Кенг ва ёруғ цех бўйлаб икки саф қўйилган стол устига қатор-қатор ўрнатилган моторли тикиш машиналари жадал ҳаракатда. Муршида, Рая, Мария, Антонина, Мунира, Орзу, Нина, Ала, Соня, Насиба сингари ишчан қизлар бу машиналарни кечгача сира тиндирмайди. Қувноқ ҳазиллар, шўхчан қўшиқ ва ялла-лар, ўйноқи лапарлар бу ердаги қизларнинг иш орасида шуғулланадиган энг севимли машғулотидир. Бу машғулот эса қизларнинг кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшади.

Партия Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг болалар кийим-кечаклари ва пойафзали ишлаб чиқаришни кўпайтириш ҳамда сифатини яхшилаш тўғрисида қарори, баҳор байрами 1 Май шарафига фабрика коллективининг олган мажбурияти ҳар бир тикувчини илдамроқ ҳаракат қилишга, иш унумдорлигини соат сайин ошира боришга ундайди. Шунинг учун ҳам тикувчилар ўртасида ишда ким ўзиш учун мусобақа чинакамига қизғин тус олган.

Мана, Муршида Зияева мактаб ёшидаги қизлар учун қизил шерстдан чиройлик кўйлак тикаётир. Эрталабдан бери у 4 кўйлакни қўлдан чиқарди. Мусобақадоши Нина Алимова худди шу хил кўйлакнинг учинчисини тикаётир. Муршиданинг кунлик ва ойлик нормани 200 процентдан кам бажарганини ҳеч ким эсламайди.

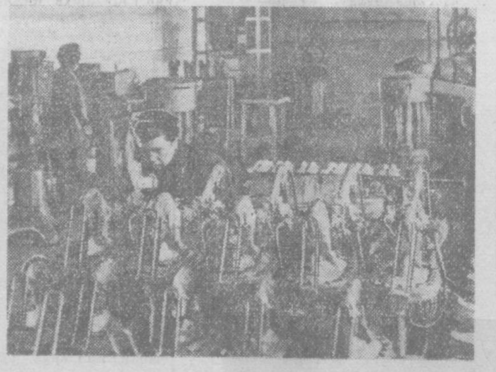

Тошкентдаги 2-пойафзал фабрикасида болалар оёқ кийими ишлаб чиқарадиган янги катта цех ишга туширилди. **Суратда:** янги цех.
Б. Фомичев фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Тошкент Совнархозининг кўйлак тикишга ихтисослаштирилган 2-фабрикасида Муршидага ўхшаган тезкор чеварлар оз эмас. Уларнинг жонбозлик кўрсатиб ишлаши натижасида фабрика ўтган 4 ой мобайнида 34 минг 500 ўрнига 37 мингдан ортиқ ўғил-қизлар кўйлаги тайёрлаб чиқарди. Шунинг қарийб ярми сўнгги бир ярим ойда тикилди. Фабрика тикувчилари Май байрамига атаб жажжи қизлар учун панама, сунъий шойи, креп-жоржет шерсть ва бошқа болаларбоп материаллардан 20 хилдан кўп янги нусхада чиройлик кўйлаклар тикдилар.

Бир бу фабрикадагина эмас, балки Тошкентдаги 1-тикувчилик ва «Қизил тонг», 2-трикотаж ва пайпоқ-трикотаж фабрикаларида, 1 ва 2-пойафзал фабрикаларида, Янгийўл пойафзал комбинатида, Чирчиқ тикувчилик ва пойафзал фабрикаларида ҳамда болалар кийим-кечаклари тикадиган бошқа барча корхоналарда ҳам баҳор байрамида чақалоқларни, ясли, боғча ва мактаб ёшидаги болаларни башанг ясантириш учун ўтган йил шу муддатдагидан 1,5-2 баравар кўп хушбичим кийим-кечак ва пойафзаллар ишлаб чиқарилди. 1-пойафзал фабрикасининг ўзи апрель ойида мактабгача ва мактаб ёшидаги болалар учун 40 минг жуфтга яқин чарм пойафзал чиқарди.

Енгил саноат ходимлари кийимлар миқдорини кўпайтириш билан бирга, фасон ва хилларини кўпайтириш ҳамда сифатини яхшилаш юзасидан ҳам бирмунча ишлар қилдилар. Жумладан, қизлар учун ип газламадан 18 хил, шерстдан 11 хил, шойидан 9 хил янги фасонда кўйлаклар, 8 хил шерсть костюм, болалар учун 6 хил костюм, 4 хил куртка, 20 хилдан кўп оёқ кийим ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Корхоналарда ва савдо ташкилотларида сифат устидан контроль кучайтирилди.

Байрам олдидан областимиз савдо ташкилотларига болалар учун маҳаллий саноат корхоналарида ишлаб чиқарилган, қардош республикалардан ҳамда Чехословакия, Хитой Халқ Республикаси, Польша ва бошқа чет давлатлардан март ойидагига қараганда икки ҳиссадан зиёд кийим-кечак ва пойафзал келтириб сотилди.

З. ИСРОИЛОВ.

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасига

Бу йил Ватанимиз пойтахти Москвадаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасини май ойида очиш мўлжалланмоқда. Ўзбекистон ССР павильонини келиб кўрувчи экскурсантлар, чет эллик меҳмонлар ўзбек пахтакорлари, қоракўлчилари, ипакчилари, чорвадорлари тажрибасига зўр қизиқиш билан қарайдилар.

Ана шу катта қизиқишни ҳисобга олиб республика давлат нашриёти кўп тармоқли хўжаликка эга бўлган колхозлар тажрибасини ёритувчи китобчалар нашр этишни режалаштирди. Ҳаммаси бўлиб ўзбек ва рус тилларида умумий ҳажми 50 печатний листдан иборат 32 номда китоб нашр этиш планлаштирилган эди. Ҳозир бу китобчаларнинг 28 таси босмадан чиқарилди ва уларнинг бир қисми ҳозирда Москвага, БҚХВга юборилади.

Қишлоқ хўжалиги мутахассислари томонидан ёзилган бу китобчалар республика қишлоқ хўжалиги ютуқлари тўғрисида бой маълумотлар беради.

К. ОРИФХОНОВ.

Суратда: Кичкинтойлар ўз тарбиячилари **Ася Агателовани** 1-Май билан табрикламоқдалар. **В. Салов** фотоси.

МУСТАҲКАМЛАНАЁТГАН СОВЕТ-ГЕРМАН ДЎСТЛИГИ УЧУН

Берлинда катта митинг

БЕРЛИН, 29 апрель. (ТАСС). Бугун Берлинда Германия Демократик Республикаси пойтахти меҳнаткашларининг СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. И. Микояннинг ГДРда бўлишига бағишланган катта митинг бўлди. Берлиндаги энг катта заллардан бири бўлган «Вернер Зееленбиндер халле» залига мингларча берлинликлар — Берлин корхоналарининг ишчилари, муассасаларнинг хизматчилари, ўқувчи ёшлар тўпланди.

Зал Совет Иттифоқи ва Германия Демократик Республикасининг давлат байроқлари билан безатилган. Президиум столи тепасида: «Яшасин бузилмас герман-совет дўстлиги!» деган катта шиор осиб қўйилган.

А. И. Микоян, В. Ульбрихт, О. Гротеволь ҳамда Германия Бирлашган социалистик партияси ва ГДР ҳукуматининг бошқа раҳбарлари президиумга чиққанларида митинг қатнашчилари уларни гулдурос қарсаклар билан кутиб оладилар.

Митингни демократик Германия миллий фронти миллий кенгаши президиумининг раиси профессор Э. Корренс очди. У тўпланганлар номидан совет меҳмонларини табриклаб, таъкидлайдики, А. И. Микояннинг ГДРга визити Германияда ва Европада тинчликнинг форпости бўлган Германия Демократик Республикасининг халқаро обрўйи ошиб бораётганлигини кўрсатади.

Э. Корренс СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. И. Микоянга сўз беради. А. И. Микоян минбарга чиққанида тўпланганлар уни давомли қарсаклар билан кутиб оладилар.

Сўнгра митинг қатнашчилари томонидан самимий кутиб олинган Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. Ульбрихт сўзлади.

А. И. Микоян ва В. Ульбрихт нутқлари узоқ давом этган гулдурос қарсаклар билан бир неча марта бўлиниб турди. Залда «Ура!», «Яшасин бузилмас герман-совет дўстлиги!» деган шиорлар айтилди.

Митинг ишчилар синфининг «Дадил қадам босинг, ўртоқлар» деган қўшиғини айтиш билан тугади.

АҚШнинг сунъий йўлдош учириш йўлидаги яна бир уриниши

НЬЮ-ЙОРК, 29 апрель. (ТАСС). Америка аҳборот бюроси Канаверал бурунидан (Флорида штати) қуйидагиларни билдиради: 28 апрель кечқурун АҚШнинг ҳарбий денгиз флоти уч босқичли «Авангард» ракетасининг ёрдами билан 50 сантиметр диаметрлик ер сунъий йўлдошини яна учиришга уриниб кўрди. Йўлдош учирилганидан кейин 30 минут ўтгач Вашингтондаги ҳарбий денгиз флотининг илмий-тадқиқот лабораторияси учиришнинг муваффақиятсиз ўтганлигини эълон қилди. Ахборотда кўрсатилишича, ракетанинг учинчи босқичида ёниш ҳосил бўлмаган, бунинг натижасида у зарур тезликка ета олмаган ва йўлдош орбитага чиқмаган.

Кейинроқ АҚШ мудофаа министрлиги билдирадики, «Авангард» ракетасининг иккинчи босқичи океанга йиқилиб тушган. Учинчи босқич унга бириктирилган эди.

Америка агентлигининг кўрсатишича, бу уриниш ҳарбий денгиз флотининг «Авангард» ракетаси ёрдами билан сунъий йўлдошни учириш йўлида учинчи марта муваффақиятсизликка учраган учинчи уринишдир.

Телевизор Экранида

1 МАЙДА

9.50. 1 Май байрами. Ленин номидаги майдондан Май паради олиб кўрсатилади.

19.30. Болалар учун ўзбек тилида «Баҳор қўшиқлари» деган эшиттириш.

20.00. Байрам эстрада концерти.

21.30. Бадиий фильм — «Биз Москвада танишдик».

2 МАЙДА

15.00. Кичкинтойлар учун рус тилида «Ўйлаб топ» деган эшиттириш ва ўзбек тилида «Чол ибн Ҳаттоб» номли бадиий фильм.

19.30. Ўзбекистон радиоси солистлари ва халқ чолғу ансамбли иштирокида концерт.

20.30. Бадиий фильм.

3 МАЙДА

19.30. Карл Маркс туғилган кунининг 140 йиллиги муносабати билан ўзбек тилида эшиттириш.

19.50. Киножурнал.

20.00. «Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг конференцияси олдидан» эшиттириш.

20.25. Концерт.

21.00. «Дўстлик майдони» кинофильми.

Хатарли хавфни йўқотиш учун!

Совет ва чет эл мухбирларининг матбуот конференциясида СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громиконинг 1958 йил 29 апрелда қилган баёноти

(қисқартирилган варианти)

Атом ва водород бомбалари ортилган ўз ҳарбий самолетларини Совет Иттифоқининг чегараларига томон систематик суратда юбораётган Америка Қўшма Штатларининг тинчлик иши учун хавфли бўлган ҳаракатларига қарши Совет ҳукумати, — деди А. А. Громико, — яқинда қатъий норозилик билдирган эди.

Америка ҳукумати расмий вакилларининг баёнотларидан, — дейилади сўнгра баёнотда, — АҚШ ядро бомбалари ортилган ўз ҳарбий самолетларининг хавфли иғвогарликларини бундан буён ҳам давом эттириш ниятида эканлиги кўриниб турибди.

Американинг давлат арбоблари жавобгарликдан бўйин товлашга ва масаланинг моҳиятидан эътиборни четга тортишга уриниб, бу ҳаракатларга қуролсизланиш проблемаси ҳал қилинмаганлиги, жумладан, қўққисдан қилинадиган ҳужумнинг олдини олиш чоралари тўғрисида давлатлар ўртасида бир битимга келинмаганлиги сабаб бўлмоқда, деб даъво қилмоқдалар. Масаланинг моҳияти эса шундан иборатки, АҚШнинг ядро бомбалари билан ўйнашуви ҳар минутда тинчлик учун ҳалокатли оқибатларга олиб келиши мумкин.

Ўқ-дори омбори устида ловуллаб турган машъални ўйнатишни тўхтатиш ўрнига АҚШ давлат арбоблари қуролсизланиш масалаларини машъум қуролсизланиш комиссиясига топшириб қўйиш ҳамма кулфатлардан халос қилади деб ишонтирмоқчи бўладилар, ваҳоланки, бу комиссияда АҚШнинг ҳаракати билан Ғарб давлатлари ҳарбий блокларининг қатнашчилари кўпчилик бўлиб қолган.

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг халқаро кескинликни юмшатишга қарши бўлганлар ва «совуқ уруш» тарафдорлари хўжайинлик қилиш имкониятига эга бўлган органларида тинчликни таъминлаш иши учун аҳамиятли масалаларни муҳокама қилиш самарасиз эканлигини исботламоқ учун яна бирор далил керак бўладиган бўлса, Хавфсизлик Кенгашининг Совет ҳукумати талабига биноан 21 апрелда чақирилган мажлиси яққол мисол бўла олади.

Америка авиациясининг ҳаракатлари тўғрисида Совет Иттифоқи норозилик билдирганлиги сабабли АҚШ давлат арбоблари СССР ва АҚШ территорияларини шу иккала мамлакатнинг самолетларини учириб текшириш тўғрисидаги ёки АҚШда «очиқ осмон плани» деб аталган ва ўз вақтида қилинган таклифларни одамларни чалғитмоқ учун яна мақташга киришдилар. Лекин халқаро осмондан қандай фойдаланилаётганлигини, АҚШнинг атом ва водород бомбалар ортилган бомбардимончи самолетлари ана шу «очиқ осмонни» қандай қилиб оёқ ости қилаётганликларини ҳозирги кунда бутун дунё кўриб турибди.

АҚШ ҳукумати Совет ҳукумати томонидан қўйилган масаланинг моҳиятидан эътиборни чалғитишга очиқдан-очиқ интилиб, Америка бомбардимончи самолётларининг иғвогарлик мақсадидаги учишларини тўхтатиш ўрнига, Хавфсизлик Кенгашига Арктика районида инспекция ўрнатиш тўғрисида таклиф киритди. АҚШ ҳукуматининг гапига қараганда, бундай инспекция тўсатдан бўладиган ҳужумнинг олдини олишга ёрдам бериши мумкин эмиш, ҳақиқатда эса бу масала нуқул бир рекламага айлантириб юборилмоқда.

АҚШ нинг ва Ғарбдаги бошқа баъзи давлатларнинг давлат арбоблари, юксак доирада кенгаш чақиришга тайёргарлик ишлари бошланган бир вақтда атом ва водород бомбалари ортилган америка бомбардимончиларининг иғвогарлик учишларини тўхтатиш зарур, деган масалани Совет Иттифоқининг кўтариб чиққанлиги бизни таажжублантираётир, деб ўзларини гўл қилиб кўрсатмоқчи бўладилар.

Юксак доирада кенгаш чақиришни, маълумки, Совет Иттифоқи ҳукумати таклиф қилган эди. Совет ҳукумати шу нарсага қатъий аминдирки, бундай кенгашни чақириш энг зарур халқаро проблемаларни ҳал қилишнинг энг яхши йўлидир. Лекин кимки Совет Иттифоқининг тинчликсеварлигидан ўзининг тор мақсадлари учун фойдаланмоқчи бўлса ва, юксак доирадаги кенгашнинг муваффақиятли ўтказилишига Совет Иттифоқининг манфаатдорлигидан ғаразгўйлик билан фойдаланиб, шу кенгашни чақиришни осонлаштирмоқ учун Совет ҳукумати СССР хавфсизлигига қарши қаратилган ва тинчлик ишини қўпаришга қаратилган ҳаракатларни фош қилишни тарк қилсин деб даъво қиладиган бўлса, бу билан бутунлай хато иш қилган бўлади. Давлатларнинг юксак доирадаги кенгаши майда чақа эмас. Совет Иттифоқи халқаро кескинликка сабабчи бўлган ҳақиқий айбдорларни фош қилиб келди ва бундан буён ҳам фош қила беради, чунки халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун тинимсиз ва актив кураш олиб бориш Совет Иттифоқи сиёсатининг асосий негизидир.

Зўр бериб қуролланишни камайтиришга ва давлатлар ўртасида ишончни мустаҳкамлашга амалий ишлар билан ёрдам беришни Совет ҳукумати халқаро вазиятни соғломлаштиришнинг ва янги уруш хавфини камайтиришнинг ишончли йўли деб билади.

— Совет ҳукумати, — деди пировардида А. А. Громико, — АҚШ ҳукумати оқилона иш қилур ва тинчлик манфаатларини кўзлаб, атом ва водоорд бомбалари ортилган америка бомбардимончиларининг Совет Иттифоқи чегараларига томон ҳеч ( ) сабабсиз ва йўл қўйиб бўлмайдиган учишларини тўхтатур, деган умидни тарк қилгани йўқ. Атом уруши бошланиб кетиш хавфининг олдини олишга ва халқаро кескинликнинг юмшашига манфаатдор бўлган ҳамма мамлакатлар бизнинг бу даъватимизни қўллаб-қувватлайдилар, деб кутамиз. Таҳлика солаётган хавфни кечиктирмай, воқеалар орқага қайтиш йўлини тўсиб қўядиган даражага етмасдан туриб тугатиш зарур.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА (қишки бино) — 1/V да кундуз соат 12 ва кеч 8 да **Айтсам тилим куяди, айтмасам дилим,** 2/V да кундуз 12 ва кеч 8 да **Юрак сирлари,** 3/V да кундуз 12 да **Ганг дарёсининг қизи,** кеч соат 8 да **Айтсам тилим куяди, айтмасам дилим.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 1/V кундуз соат 2, кеч 5 ва 8 да, 2, 3/V кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да **Катта байрам томошалари.**

«ИСКРА» — кеч соат 9-50 минутгача янги киноповесть **Порла, юлдузим,** кеч 10-20 минут ва 11 да **Шахсан маълум.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз соат 12 ва 2 да янги фильм **Беқарор мерган,** қолган сеансларда **Порла, юлдузим.**

«ЎЗБЕКИСТОН» — эрталаб соат 10, кундуз 2, кеч 6 ва 10 да **Порла, юлдузим,** кундуз 2, 4 ва кеч 8 да **Шахсан маълум.**

КАФАНОВ номли — кеч 8 яримда **Тунги патруль,** 10 яримда **Порла, юлдузим.**

«ХИВА», «УДАРНИК» — **Порла, юлдузим.**

«САЛЮТ» — **Шахсан маълум.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА ЁЗГИ МАВСУМНИНГ

очилиши

1/V да — **Гамлет.**
2/V да — **Алишер Навоий.**
3/V да — **Отелло.**

Спектакль кеч соат 8 ярймда бошланади. Касса кундуз соат 3 дан очилади.

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА

1 ва **2 май** кундуз соат 3 ва кеч 9 да

Ўзбекистон халқ ҳофизи **МАЪМУРЖОН УЗОҚОВ**

КОНЦЕРТЛАРИ

Концертда: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Муҳаммаджон Мирзаев,** артистлардан **Муҳаббат Мусаева, Башорат Хўжаева, Тўхта Рисметова, Азиз Муллахолов** ва бошқалар қатнашади.

Билетлар кундуз соат 12 дан сотилади.

Марказий «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

5 майда

КАТТА

цирк ва спорт томошалари

Программада: Ўзбек дорбозлари, туркман чавандозлари, бурят-мўғул аттракциони, берберги арслонлари ва бошқа номерлар.

Кеч соат 7 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136, Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135, Саноат ва транспорт бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 132. Секретариат — 29040, 115, 50 Эълонлар бўлими — 38142.

Р. 05361. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. № Б-463.